

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Cătră comercianții români!

Raportul comisiei de organizare a comercianților români.

În anul trecut, în preajma adunării generale a Asociației la Blaj, a început a se scrie despre lipsa unei organizări a comercianților români, despre căutarea de mijloace și alte înlesniri la procurarea de mărfuri din partea comercianților noștri, despre greutățile cu cari au să lupte Românii ce se îndeletnicesc cu comerțul etc. etc.

Urmarea acestor discuții a fost, că deodată cu ținerea adunării Asociației s'a convocat la Blaj și o consfătuire a comercianților români, care a și avut loc. E drept, că comercianții n'au luat parte așa mulți, — după cum ar fi trebuit, — în schimb însă au fost reprezentate aproape toate centrele noastre mai de seamă.

Oricum s'ar privi lucrul, atâta s'a putut constata de data aceasta, că o organizare a comercianților români e de lipsă. Asta au recunoscut-o toți cei de față. Iar discuție mai lungă s'a încins mai mult asupra felului de organizare și țânta ce să-și iee în prima linie noua mișcare. În fine s'a ales o comisie, care se studieze chestia mai deaproape, iar la timpul său să vină cu propuneri concrete și să iee măsurile de lipsă. (Cine se interesează mai deaproape, poate afla unele amănunte în rapoartele ziarelor noastre din incidentul sărbătorilor dela Blaj).

Despărțindu-ne dela această consfătuire, studiarea chestiei a fost încredințată în prima linie Sibienilor, cari au fost la Blaj. Aceștia au convenit la olaltă în Sibiu de mai multe ori, iar în luna lui Noembrie 1911 au conchemat pe o seamă de comercianți, de prin diferite centre românești, la o ședință, în care să se desbată afacerea mai deaproape.

Rezultatul a fost, că de data aceasta am putut saluta în mijlocul nostru niște comercianți chiar din depărtări mai mari, iar un număr frumos au răspuns în scris, că aderează la toate cele ce se vor hotărî și că sunt însuflețiți pentru mișcarea pornită, însă din cauza afacerilor sau a timpului scurt nu pot lua parte în persoană. Astfel de aderențe au sosit preste 50.

Ședința susnumită a avut loc în 26 Noembrie n. 1911, când s'a luat în desbatere chestia cu organizarea și înființarea unei Insoțiri Centrale, prin care comercianții români să se aprovizioneze cu mărfurile de lipsă. Cu aceasta ocazie s'a raportat din partea unui membru al comisiei unele lucruri de mare importanță pentru mișcarea începută. S'a pus adecă multă muncă și străduință pentru a se afla câți comercianți români

avem noi preste tot, prin ce ținuturi avem mai mulți, ce învârtiri fac, cu ce mărfuri se ocupă mai mult? etc.

Rezultatul obținut până la 26 Noembrie a fost, că s'au putut aduna date concrete dela 969 comercianți români, cari locuesc în 3514 comune din 26 comitate. Acești comercianți se ocupă cu desfacerea mărfurilor de băcănie și specerie, manufactură, ferărie, cârnățarie etc. Cei 969 comercianți învârtesc și desfac într'un an mărfuri în valoare de aproape 23 milioane coroane.

Că adunarea datelor, de natura celor de sus, nu e un lucru așa ușor, credem că admite oriși cine. Iar că o orientare în direcția aceasta e absolut necesară, pentru a pune bază organizației comercianților români, credem că încă o va recunoaște orice om cu judecată cumpănită, care își dă seama că aici e vorba de a pune bază unei organizații, ce va avea să arete la timp fapte, iar nu să facă tot vorbărie.

Și fiindcă datele de sus nu aveau pretenția de a fi într'u toate complete și exacte, s'a hotărît în ședința din Noembrie anul trecut, ca să se continue în direcția aceasta cu adunarea materialului cât mai complet și mai exact.

Tot în aceasta ședință, unii dintre membrii prezenți ai comisiei înclinau pentru convocarea unui congres în timpul cel mai scurt. Cu toate acestea, având însă în vedere pierderea de timp și spesele împreunate cu astfel de adunări, am ajuns de acord ca cu toții să adune orice fel de date și informații și să mediteze bine asupra chestiei, ca apoi atunci, când se va ținea o adunare mai mare, — câteva luni mai curând sau mai târziu nu poate juca mare rol — să se și poată pune baze sigure și trainice noiei organizații, pe care nimenea să nu o mai poată dărîma.

În acest răstimp s'au adunat încă date nouă, iar unele dintre cele vechi sau mai completat. De prezent știm de existența a 1160 de comercianți români, asupra cărora putem servi cu diferite amănunte concrete.

Acesta e pe scurt istoricul mișcării comercianților de astă vară încoace. Acum, bazându-ne pe materialul mai sus numit, comisia aleasă merge un pas mai departe, căutând a precisa unele momente de importanță, a da unele deslușiri necesare și să formuleze unele propuneri concrete, iar alte idei a-le supune discuției tuturor comercianților și oamenilor noștri de bine.

Vrând-nevrând își pune omul întrebarea: Dar cum voesc să se organizeze comercianții noștri? Ce mai vreau ei să pună la cale? Ce năcazuri au ei? Ce ajutor cer?

În cele următoare vom căuta a răspunde, scurt și cuprinzător, la întrebările de sus. Prin aceasta credem că vom câștiga aderența și sprijinul tuturor comercianților români, iar lumea mare românească încă va înțelege, că aici e vorba mai mult decât de înființarea unei prăvălii printre cele multe sau a unei reuniuni în cine știe ce orașel sau sat de-al nostru.

Cum voesc să se organizeze comercianții? Astfel, că vor înființa o reuniune a comercianților români, cu ajutorul căreia să se cunoască unii pe alții și să-și spună între olaltă cum lucrează cutare și cutare. Pe de altă parte, prin mijlocirea organizației ei vor arăta și neinteresul și lipsa de sprijin din partea multor Români — domni și țărani — de-ai noștri.

Ce mai vreau comercianții să pună la cale? Înființarea unei Centrale, prin care ei să poată fi aprovizionați cu tot felul de mărfuri ieftine și bune. Centrala se va înființa ca societate pe acții cu un capital de câteva sute de mii. Până la adunarea capitalului și punerea în deplină lucrare a Centralei, aceasta va funcționa în forma unui birou pentru comande. Că unde va fi sediul Centralei, rămâne a se hotărî mai târziu, comisia nu află oportun a propune acum. Mai departe se va stăruî pentru înființarea de filiale, cu magazine de mărfuri în astfel de centre românești, unde se va constata, că în jur sunt atâția comercianți, încât prin aprovizionarea lor cu mărfurile de lipsă e dată garanția de existență a filialei. În astfel de centre, unde sunt comercianți români cu putere, Centrala va stăruî pe lângă ei, ca să primească a fi înșiși aceia, cari să vândă mărfurile de lipsă comercianților dela sate. Bine înțeles, pe lângă prețuri, cari se vor fixa în conțelegere cu Centrala.

Centrala va comanda mărfuri de acolo, de unde se va informa, că sunt mai bune și mai ieftine. Pentru a putea obține prețurile cele mai ieftine, se vor încheia anumite legături pentru unele mărfuri. Năzuința merge într'acolo: a face comande totdeauna direct dela fabricant, adecă din mâna primă. De acolo se vor aduce de-a dreptul la centrală, la filială, sau între anumite împrejurări se va dispune trimiterea dela fabrică direct la comerciantul respectiv.

Cum am zis mai sus: Până când Centrala va dispune de capitalul necesar, ea va servi mai mult ca mijlocitoare pentru procurarea de mărfuri pe seama unui număr de comercianți mici și mari (birou de comande). După ce s'a adunat capitalul de lipsă, se va trece la înființarea de filiale în diferite centre românești, iar ca ultimul pas amintim, că la vreme, — când Cen-

trala se va simți destul de tare, — atunci se vor iniția și sprijini înființarea uneia sau alteia fabrici, cari să lificeze la rândul lor mărfuri pentru Centrală, respective pentru comercianții români. Realizată odată măcar în parte aceasta idee din urmă, atunci am ajuns la o adevărată economie națională, fără care de altcum cu greu se poate închipui asigurarea bunăstării unui popor.

Ce năcazuri au comercianții nostri și ce ajutor cer ei? Acestea sunt multe și diferite, de aceea ei se cugetă acum la înființarea unei reuniuni în legătură cu o centrală pentru procurarea de mărfuri. Prin înființarea reuniunii, comercianții români își câștigă legături strânse între olaltă. Prin asta ei au posibilitate a discuta toate afacerile lor, atât bune cât și rele, stăruind pentru imitarea celor bune, iar o seamă de neajunsuri, după putință să se caute a se delătura. Intre acestea sunt: o sprijinire mai mare față de comercianții cum se cade, ca astfel ei să poată ține concurență cu străinii. Pe de altă parte Reuniunea va face propagandă, ca pe seama comercianților harnici, în anumite cazuri, să se dea împrumuturi mai ușoare din partea băncilor noastre. Azi e lucru știut, că cele mai multe bănci nu vreau să dea preste tot împrumuturi la comercianți, fiindcă, vezi Doamne, mărfurile nu se pot întabula.

Cum vreau să se ajute comercianții români? În prima linie vreau să se ajute ei prin ei, iar acolo unde nu pot singuri, voesc să ceară și ajutorul celorlalți români buni și cu tragere de inimă pentru tot ce e românesc. La aceasta se văd îndemnați nu numai de dorul de a se întări mai bine, spre a putea ține concurență cu străinii, ci și de stăruința multor fruntași români, cari înșiși recunosc și propagă întărirea comerțului și a industriei la Români, ceea ce credem că trebuie să recunoască fiecare Român cu judecată.

Trăim în timpul asocierilor și al înființării a tot felul de reuniuni. Să privească numai fiecare în jurul său!

Cum mai pot sta comercianții români așa mai departe, fără a se cunoaște între olaltă? Cum să ne mai putem închipui, ca noi românii să trăim tot așa de răzleți? De unde să știe lumea mare românească, dacă comerciantul român poate ține sau ba o marfă cum se cade? — Nevoile comercianților nostri nu sunt cunoscute maselor poporului, ba nici fruntașilor nostri, iar din sânul comercianților rar de tot s'a scris câte ceva până acum.

Toate aceste rele și neajunsuri se pot îndrepta prin înființarea unei reuniuni a comercianților români din întreaga țară, în legătură cu o Centrală pentru aprovizionare de mărfuri. Asta e ceva atât de neapărat de lipsă, încât asupra acestui punct nici nu mai trebuie gândit mult!

Vorba este numai, că, cu toții să ne cugetăm și chibzuim, cum să punem bază unei organizații puternice și practice din toate punctele de vedere.

Pentru o mai ușoară și mai norocoasă deslegare a acestei probleme, — comisia susnumită dă publicității acest plan de organizare, cu rugarea ca toți cei ce vor lua cunoștință de el, să prepage aceste idei în cercul comercianților. Orice păreri, fie acelea dela comercianți sau alți fruntași de-ai nostri, vor fi binevenite.

Pe comercianții nostri îi rugăm îndosebi de următoarele:

1. Fiecare să se declare, dacă aderează la planul de organizare mai sus numit?

2. Să spună fără încunjur orice părere pentru sau contra planului de sus.

3. Să declare cam de ce mărfuri are mai mare lipsă, în ce măsură și cari dintre ele și-le procură mai cu greu și mai scumpe?

4. Ce învârtire anuală (în ce sumă de bani) face?

5. Cam cu ce sumă ar putea să iee parte la înființarea Centrală (prin cumpărare de acții)?

6. Este pentru ținerea unui congres al comercianților români și dacă poate lua parte la el?*)

După ce vom fi ajuns în posesiunea acestor răspunsuri, comisia va face pașii de lipsă pentru ținerea unui congres al tuturor comercianților români din țara noastră, când apoi se va prezenta adunării un proiect de organizare, — care de altcum e aproape gata, — având lipsă a mai fi întregit cu o seamă din datele mai sus cerute.

Fiind plănuită ținerea congresului încă în toamna anului curent, cu ocazia adunării generale a Asociației în Sibiiu, — rugăm pe toți comercianții nostri a răspunde cât mai curând la întrebările cerute.

Sibiiu, în August 1912.

Comisia de organizare a comercianților români.

Observările Redacției. Publicăm cu plăcere acest raport al comisiei de organizare a comercianților români, declarându-ne de acord cu cele cuprinse în el. Fiind chestia de mare importanță, pe de altă parte interesându-ne și noi în mod deosebit de aceasta afacere, am dat raportul comisiei la loc de frunte în foaie. De încheiere ne adresăm către cetitorii nostri din sânul comercianților, precum și către toți oamenii de bine, exprimându-ne dorința ca să cetească de aproape cele scrise mai sus. Cine ar avea ceva de observat, fie pentru sau contra celor spuse aci, — aceleia îi stau deschise coloanele foii noastre. Cerem însă, ca fiecare să scrie obiectiv, cu cunoștință de cauză, scurt și cuprinzător.

Le-a venit rândul și lor. Partidul lui Justh a vrut să țină mai multe adunări populare în comitatul Bihorului. Întâia adunare avea să fie la Biharia. Prim-pretorul a oprit adunarea, pentru că după socoteala lui nu e ertat să se critice legi în fața poporului, care s'ar putea „turbura”. Justhiștii și Kossuthiștii, ca și ceilalți deputați jidano-maghiari, au fost totdeauna contra drepturilor poporului, ca nu cumva să se folosească de ele și Românii. Acum îi ajunge și pe ei pedeapsa lui Dumnezeu.

Cum își bat joc de cele sfinte. Noi Românii, fiind creștini, începem toate cu sfânta slujbă, în care preamărim pe Dumnezeu și-l rugăm de ajutor. Așa au făcut și domnii dela banca românească „Corvineana” din Hunedoara. Înființând o sucursală (filială) în comuna Ghelar, au rugat mai întâiu pe preot să facă sfânta slujbă. Așa se și cade. Dar jidano-maghiarii dela „Erdélyi pénzvilág” din Cluj își bat joc de creștinismul nostru. Bată-și! Noi cu Christos, ei cu Satana.

*) Toate aceste răspunsuri sunt a se trimite pe adresa dlui Aurel Popescu, comerciant în Sibiiu, care a fost inițiatorul organizării comercianților.

La papricaș. Hantosh, deputatul jidano-maghiar al cercului Dobra, și-a ținut darea de samă în Ilia și Dobra. Nici Maghiarii, cari țin la nația lor n'au luat parte, ci numai slujbași porunciți și — durere și rușine — protopopul gr.-or. al Iliei, preotul din Bretea de pe Murăș, un Gerazsim, câțiva nemeși și feciorul preotului din Brănișca. A fost aldămaș, cu rachi și carne de oaie. Nădrăgarii și cei cu revereanda făcută de răs au căpătat și ceva vin.

E o adevărată ticăloșie, când tot se mai găesc oameni, cari se tăvălesc înaintea slugilor lui Tisza.

Rezoluția dela Ileana-mare.

Strălucita adunare națională dela Ileana-mare, unde mii de Români au primit cu însuflețire hotărîrea (rezoluția) propusă de căpeteniile noastre în lupta pentru desrobirea noastră culturală și politică, au dovedit de nou:

1, Că unicii (singurii) conducători îndreptățiți ai națiunii române din Transilvania și Ungaria sunt aleșii poporului român, adecă bărbații, cari formează Comitetul partidului național român.

2, Că acest Comitet lucrează mereu pentru ajungerea țantei noastre și aceasta o face totdeauna punându-se în legătură cu poporul român, dovadă adunările populare ținute și celece se vor mai ține.

3, Că întreg poporul român le urmează și le va urma și pe viitor numai lor, oricât se va încerca străinul dușman de veacuri să ne ademenească și oricât câțiva nemernici, cari au subț la țată românească și acum scuipe în sânul maicii lor vor face ca vulpea, care și-a pierdut coada, și voesc să ne tragă și pe noi în băltoaca de gunoiu, în care se tăvălesc ei.

La adunarea din Ileana-mare s'a votat de către Românii adunați o hotărîre sau rezoluție, care trebuie să fie cunoscută de întreg poporul nostru, pentru că prin ea se rosteste aceea ce credem și mărturisim toți Românii.

E vorba adecă în primul rând de mulțumita, pe care o datorăm Comitetului nostru național pentru lupta ce o poartă în fruntea noastră pentru drepturile naționale ale poporului român.

Se osândește politica urmată de guvernul de acum al țării — ca de altminteri de toate guvernele de patruzeci de ani încoace — împotriva naționalităților nemaghiare din țară.

Păcatele de moarte săvârșite de aceste guverne ieșite din niște diete compuse din deputați aleși partea cea mai mare cu ajutorul puștilor, cumpărării sufletelor cu bani și beutură, — vor putea încetă numai dacă se va schimba nedreapta, ba chiar barbara lege electorală de până acum și se va introduce fără amânare votul universal, egal, secret și după comune.

Cu toatecă Românii nu pot avea nici o încredere nici în partidele opoziționale jidano-maghiare, căci și acestea vreau o lege electorală, prin care să se dea privilejii naționalității maghiare, iar naționalitățile nemaghiare să rămână și mai departe nedreptățite, noi Românii condamnăm isprăvile săvârșite de Tisza în dieta țării scoțând din dietă cu poliția pe deputații opoziționali maghiari, pentru că aceștia nu se învoiau cu unele proiecte de legi și cu schimbarea regulamentului camerei.

Se protestează cu cea mai mare energie în contra barbariei de-a le răpi la zeci de

mii de Români limba românească din biserică lor națională.

Atacul îndreptat contra Croaților și contra autonomiei bisericești a Sârbilor va trebui să contribuie și mai mult la unirea naționalităților nemaghiare împotriva șovinismului maghiar, pentruca prin puteri unite acesta să fie nimicît ca o boală rea și astfel făcându-se odată dreptate și naționalităților nemaghiare, monarhia noastră să-și poată câștiga și dragostea statelor învecinate, locuite de frați de un sânge și de o cultură cu naționalitățile nemaghiare din țară.

Iaca rezoluția dela Ileanda-mare, în-tocmai cum s'a votat:

1. Adunarea alegătorilor și a poporului român din cercul Ileanda-Mare, în urma celor expuse de deputatul cercului, dl Dr. Teodor Mihali, constată cu bucurie și cu adâncă mulțumire sufletească că dl Teodor Mihali și consoții săi de luptă în activitatea (munca) lor parlamentară și extra-parlamentară (din dietă și afară de dietă), au reprezentat în mod vrednic principiile partidului național român și prin urmare își exprimă deplina încredere față de deputatul Henzii-Mari Dr. Teodor Mihali și față de întreg comitetul național, rugându-l ca și pe viitor să lupte neșovăitor și solidar pentru înlăturarea acestui program.

2. Considerând, că guvernul de acum atât prin programul său cât și prin întreaga sa activitate politică continuă sistemul politic al guvernelor de mai înainte păgubitor adevăratelor interese ale țării:

Adunarea osândește politica acestui guvern și prin urmare cere înlocuirea lui printr'un guvern, care să fie în stare de a rezolvi chestia naționalităților potrivit cu principiile libertăților publice și ale drepturilor omenești.

3. Considerând, că parlamentul de acum al țării, nu numai fiind compus pe temeiul legii electorale vechi de acum, ci și'n urma mijloacelor electorale întemeiate pe brutalitate, corupțiune și apăsare, nu este expresiunea adevărată a voinței tuturor cetățenilor, și'n convingerea, că stările de nesuferit de cari pătimizește statul ungar, nu se pot lecuî decât numai printr'un parlament, în care să-și poată arăta puterea adevărată voința a țării:

Adunarea pretinde înlăturarea fără a-

mânare a reformei electorale pe baza votului universal, egal, direct și secret, fără restrângeri și piedeci și pe comune, — condamnând totodată pornirile tuturor partidelor politice ungurești din țară, cari vreau falsificarea votului universal în scopul susținerii mai departe a supremației de rasă și de clasă (adecă numai pentru naționalitate și pentru nemeși și Jidani).

IV. Luând act despre procedurile samavolnice mai nouă ale guvernului și ale presidiului camerei, proceduri, cari sunt adevărate atentate față de constituționalismul și parlamentarismul adevărat.

Adunarea, cu toate, că pe de o parte nu are încredere nici față de partidele opoziționale ungurești din parlamentul ungar, pe de altă parte însă recunoscând trebuința cea mare a reformelor pentru asigurarea intereselor externe ale monarhiei prin întărirea armatei, — consideră de cea mai mare trebuință inarticularea în lege a reformei militare, totuși în convingerea, că numai prin adevăratul constituționalism și asigurarea deplină a libertăților de lucrare a tuturor partidelor din parlament — se poate înlătură buna înțelegere și fericirea tuturor popoarelor și cetățenilor, condamna cu cea mai mare tărie absolutismul parlamentar al partidului din majoritate față de partidele opoziționale și pretinde reforma regulamentului de desbateri în cameră, astfel ca libertatea cuvântului și de acțiune a partidelor opoziționale să fie deplin asigurată.

V. *Atacul îndreptat în contra bisericii greco-catolice române din patrie, prin chipul înlăturării unei biserici gr-cat. maghiare, — adunarea îl consideră ca cel mai barbar atentat în contra ființei de popor a națiunii române din Transilvania și Ungaria precum și împotriva libertății religioase și confesionale, asigurată chiar prin legi fundamentale ale țării și ale bisericii. Protestând împotriva acestei pălmui a libertăților publice trimite încurajarea sa fraților amenințați, și se declară gata a susține cu orice jertfă solidaritatea națională a tuturor românilor din patrie prin apărarea libertății ambelor lor biserici și a limbei românești în acestea.*

VI. Nelegiuirile și persecuțiile fără seamăn ale guvernului ungar, la cari sunt expuse toate instituțiile publice și toate interesele de viață ale neamului românesc

din această țară își găsesc o înfiorătoare întregire pe deoparte în suspendarea vieții constituționale în Croația, pe de altă parte în nimicirea autonomiei bisericii sârbești din patrie. Adunarea protestează în contra acestui sistem de violență, care neapărat nu numai va închea solidaritatea națunilor nemaghiare asuprite din Patrie, ci și în chipul cel mai firesc va trebui să influențeze în mod vătămător interesele internaționale, relațiunile de bună înțelegere ce există, și-ar fi de dorit să existe între monarhia austro-ungară și regatele naționale, din preajma ei, ale căror consângeni sunt supuși unui adevărat martiraj din partea șovinismului maghiar, devenit prin aceasta o adevărată primejdie pentru monarhia întreagă.

Aceasta e rezoluția votată la adunarea dela Ileanda-mare. Ea va fi votată cu siguranță de toate adunările noastre naționale. Cu atâta nu e destul. Trebuie ca fiecare dintre noi să și lucrăm, că aceea ce pretindem ca drept sfânt pentru noi să se și înlătură.

Nu știm, ce va aduce viitorul cel mai apropiat. E cu putință să fie chiar curând alegeri nouă pentru dieta țării. Momentul acesta trebuie să ne găsească pe toți Români încheși ca o stâncă, de care să se spargă orice încercare a venetichilor de-a ne mai înșela sau silii cu puterea sălbaticului pentru a-i face pe voie. Iar acela dintre noi, care va mai cuteza să dea mână cu străinul sau se va lenevi chiar în lupta sfântă pentru drepturile naționale, să o simtă aceasta prin pedeapsa, ce i-o vom da, până 'ntr'al șaptelea neam.

Căci nu trebuie să uităm încă un lucru: până când nu vom câștiga drepturile politice, nu vom fi siguri nici de cultura noastră națională, ale cărei cetăți sunt biserica și școala românească, dar nu vom putea ajunge nici la bunăstarea materială dorită. Biruind dreptatea, dările cele grele nu vor mai apăsa pe țărani, pe meseriași și pe negustorii cei mici, căci vor fi împărțite după dreptate și asupra nemeșilor și altor trântori, — pășunile și pădurile ne vor aduce folos, moșiile statului nu vor mai putea fi date tuturor venetichilor, ci vor fi ale noastre, ale țaranilor români locuitori în apropierea lor.

Luptând acum cu tărie, luptăm pentru viață.

Cu paloșul.

36

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

Pe de altă parte, pe lângă dijma legiuită luată din vechime, mai ie acuma alte două dijme, atât dela locuitorii satelor domnești cât și dela acei ai satelor knejești; nemulțumind într'acest chip atât pe kneji cât și pe sătenii de rând. Nădejdea că venind Bogdan în locul lui Sas, aceste neajunsuri să vor îndreptă, nu m'o ajutat puțin în lucrarea mea și eu n'am stat la îndoială ca să le fac făgăduinți în această privință. Acum socot că dacă aceste făgăduinți ar fi reînnoite în chip lămurit de credinciosul lui Bogdan ele nu ar putea decât să facă pe tovarășii noștri să lucreze cu o râvnă mai deosebită și mai aprinsă.

Iar în ziua în care va izbucni mișcarea, lățirea vestei foloaselor făgăduite de Bogdan va mări în chip simțitor numărul nostru. Pentru a mulțumi pe țărani va trebui deci să te legi, în numele Voevodului, că din ziua în care el să va urcă pe scaunul Domniei, nu se va lua dela locuitori mai mult decât o singură dijmă pe an din roada pământurilor muncite de ei și că numărul zilelor de clacă va fi același ca în trecut.

Spre a atrage cu desăvârșire pe kneji, va trebui să le făgăduiești că noul stăpânitor le va întări în chipul cel mai desăvârșit, prin privilegii liniștita și vecinica stăpânire a veniturilor satelor stăpânite de ei, atât lor cât și urmașilor lor. Iar pentru a atrage pe juzi, mai numeroși decât knejii și bucurându-se în cea mai mare parte de o mare trecere în satele lor, va trebui să te legi că noul Voevod va răsplăti slujbele juzilor care vor ținea cu el, hărăzindu-le pe vecie lor și urmașilor lor atât veniturile de care se bucură astăzi cât și dijma ce o

ie acuma stăpânirea, asemănându-i cu totul cu knejii. Cred că va fi bine să te legi prin jurământ, că aecste făgăduinți vor fi împlinite cu sfințenie.

Am luat deci toate măsurile pentru ca preste trei zile knejii și juzii cei mai de seamă și un număr de săteni fruntași să s'adune la casa kneazului Baloș din Poiana. Această adunare nu va putea da loc la bănueli deoarece, în ziua Sfinților Impărați Constantin și Ileana, kneazul Baloș, a cărui singură fată se numește Ileana, are obiceiul să adune la dânsul cu acel prilej, în fiecare an, pe prietenii și cunoscuții lui.

De acolo vom porni la Iași și preste Prut spre a încheia, în numele lui Bogdan, legături și cu tovarășii noștri de pe acele locuri care au și ei nevoi și dorinți ce ți-le voi arăta pe drum. Ne vom întoarce pe la Bârlad unde vom hotărî cu Toma Alimoș ziua în care va trebui să aruncăm vâlul. Puterile noastre nu sunt de disprețuit. După socotelile mele, Moldova singură ne va putea da, din întâia zi, opt mii de oameni

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Hunedoarei a ținut conferințe în comuna Mănerău. După sfânta liturghie, slujită de mai mulți preoți, părintele Gheorghe Raiu a arătat într-o vorbire frumoasă, pricepută de poporul numeros setos după cultură, că trebuie să ne îngrijim de cultivarea sufletului nostru. Dl Vasile Osvadă, directorul despărțământului, a arătat o scădere de-ale noastre, anume că nu știm prețui timpul în munca noastră de toate zilele. Pentru aceasta a adus și o mulțime de dovezi. Dl Dr. Gh. Dubleș vorbește despre păcatul proceselor, pe cari le încep ai noștri cu prea mare pripeală. Dl Virgil Comșa a lămurit ascultătorilor folosul cel mare al asigurărilor. Cel din urmă a vorbit dl Nicolae Macrea, și anume despre însemnătatea preoțimii pentru poporul nostru. Conferința a ținut-o cu prilejul împlinirii de 25 ani de păstorire a vrednicului preot C. Dăncilă.

La urmă s'au împărțit celor știutori de carte mai multe broșuri din „Biblioteca Asociațiunii“.

Serbările Ligei Culturale.

Serbările Ligei Culturale, cari încep acum Duminecă și țin 4 zile, adică 26, 27, 28 și 29 August, fiecare zi cu frumusețile ei, vor fi de nou prilej să adune Români din toate țările locuite de ei. Ministrul lucrărilor publice, dl Pangrati, a încuviințat, după cum am spus, o reducere de 75 la sută. Oricine poate veni încă din 24 August, căci de-atunci începe reducerea la bilete. Cu biletul scos în gara dela graniță se poate rentoarce numai începând dela 26 August, adică din ziua întâiu a serbărilor. Celce vrea să stea mai mult în București sau în Țară, poate pleca în orice zi dela 26 până la 31 August înapoi, adică și la două zile după serbări. Cei doritori de-a merge la serbări pot deci pleca și Duminecă sau Luni, căci tot mai ajung pentru două trei zile să vadă.

În afară de Ardeleanul nostru, care va face pe lac alergări cu o bicicletă iscodită de el, vor mai face doi tineri din București alergări pe lac cu o mașină iscodită tot de ei. În cele patru zile ale serbă-

pedestri și șease mii de călăreți. Cu această putere ne va fi ușor să închidem pe Sas în Suceava. Ieșanii și Hotinenii s'au legat să ne aducă câte două mii de călăreți și câte o mie pedestrime, Orheienii și Lăpușnenii vor veni în ajutorul nostru cu cinci mii de călăreți și o mie de arcași vestiți, iar Gheorghii a Salgăi, unul din Căpitani Codrului, ne va aduce patru mii de călăreți, astfel că cel mult o lună după izbucnirea războiului vom avea la îndemână o oaste cuprinzând nouă-spre-zece mii de călăreți și unspre-zece mii de pedestrime cu care vom aștepta sosirea lui Bogdan și a Maramureșenilor lui.

Cât privește cetatea Neamțului, cel mai tare din toate adăposturile lui Sas, ea va fi în mâna noastră chiar din ceasul în care se va da semnul luptei, precum îți voi dovedi-o chiar azi și din capul locului vom dobândi astfel un loc de mare tărie, pe care ne vom putea răzămă la orice întâmplare, și unde ne-am putea adăposti după vre-o neizbândă vremelnică.

rilor mereu vor sburâ aviatori români cu aeroplanele lor preste parcul Carol.

La 29 August se împlinesc 35 de ani, decând vitejii soldați români au luat Grivița, cuibul de moarte dela Plevna. În ziua aceasta, seara la orele 8 și jumătate (jumătate la nouă) se va reprezenta pe dealul dintre Cetatea lui Tepeș-Vodă și bateria dela Calafat *luarea Griviței*. Va fi întocmai ca în războiu: soldați români, împușcături cu tunuri, răniți, Turci. Se'nțelege, că nu se va împușca cu gloanțe, ci numai cu praf. E ceva, ce trebuie să vadă fiecare Român.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Tractările de pace dintre delegații italieni și turci se continuă, dar în secret, așa că nu se cunoaște nici un amănunt. De pe câmpul de războiu nu sunt știri. Corăbiile de războiu italiene opresc pe Marea-Mediterană corăbiile de comerț, ca să le perchiziționeze (cerceteze), nu cumva au ceva primejdios (?) pentru Italia și folositor pentru Turcia. Săptămâna trecută a fost perchiziționat vaporul românesc „Iași“, care venia dela Rotterdam.

Turcia. Se pare, că guvernul a isbutit să împacă pe cei mai mulți dintre conducătorii albanezi, căci partea cea mai mare a Albanezilor e pe drum. Căpeteniile albaneze, cari nu sunt mulțumite, n'au ce face, căci au rămas mai puțini.

În ce privește propunerea ministrului de externe austriac, de-a se sfătui guvernele Marilor-Puteri cu privire la turburările din Turcia, ea a fost primită de toate și sfaturile au și început. Ce va eși din ele, nu se poate încă ști. Bulgaria, Serbia și Grecia doresc, ca să fie chemate și ele la sfat. Se tem adică, nu cumva Puterile să se intereseze numai de Albanezi și celalalte popoare din Turcia să fie nedreptățite.

Bulgaria, unde s'a făcut cea mai mare gălăgie prin presă și prin adunări populare, cerându-se să se declare războiul Turciei, a început să se potolească, mai ales decând a fost Berchtold la Sinaia. Se vede însă, că și-a dat seamă de primejdia celor preste 600 mii de Turci, cari locuiesc în Bulgaria, și de armata română dela spatele ei. Un diplomat rus a spus redactorului

Și care sunt puterile ce Sas ne le poate pune împotriva? Miezul puterii lui este alcătuit din o mie de slujitori Unguri și Sași care stau în Suceava, și de alte câte-va sute împrăștiute prin celalalte orașe; acești de pe urmă vor fi măcelăriți sau prinși de poporul răsculat iar Kneji și juzii prieteni lui chiar dacă ar fi urmați de toți oamenii din satele lor nu sunt în stare să adune mai mult de șease mii de oameni, pe jumătate călăreți și pe jumătate pedestri, adică toată puterea lui nu va putea alcătui nici o treime din puterea noastră.

— Dar Bărlădenii? întrebă Ștefan. Nu te bizui pe ajutorul lor?

— La Bărlad, cu toate ostenele noastre, cu tot ajutorul ce ni-l dă Toma Alimoș, am dat preste greutăți mari. Toată puterea țării este în mâna frunțașilor târgului și ei se află în legături strânse cu Sas. Până acum am putut câștiga numai pe vre-o câțiva din ei. Șoltuzul și pârgarii sunt atât de aplecați spre Sas și, mai ales, spre Basarab, încât nici nu am încercat să

unei mari gazete rusești, că îndată ce vor începe hărțuile războinice între Turcia și Bulgaria, România își va trimite armata la granița Bulgariei. În cazul acesta orice mișcare a Bulgarilor ar fi cu neputință. Diplomatul rus spune mai departe, că România stă foarte bine cu finanțele (are bani destui) și are o armată mare, al cărei număr întrece cu mult pe al Bulgariei. Apoi trebuie să mai adaugăm, că în fruntea armatei române stă un mare căpitan, Regele Carol I. Regele Ferdinand al Bulgariei își dă bine seamă de lucrurile acestea și recunoaște, că un războiu al Bulgariei contra Turciei și României nu poate duce la izbândă. De aceea se și împotrivesc cu îndărătnicie declarării războiului.

Teama de România, apoi sfaturile Rusiei au cumințit chiar și gazetele bulgare, cari scriu acum, că nu poate fi vorba de războiu și că Bulgaria trebuie să caute să câștige prietenia României.

Ce scriu alte gazete?

„Românul“ (Arad). Steagul nostru secular trebuie să falfăie azi la înălțimi văzute de toți. Pentru că ostirea noastră pornește de-acum în lupte hotăritoare. Și vom da dovezi de-o voință trează, de-o conștiință hotărită să înfrunte orice primejdie, aducând orice jertfă. Ne dăm seama cu toții, că luptele, ce ne așteaptă, sunt de o însemnătate istorică, că noi trebuie de-acum să ne înclăștăm pentru mântuirea singurelor metereze de apărare națională, ce ne-au mai rămas. Și ne dăm seamă, că sfârșitul acestor lupte va trebui să influențeze în mod fatal nu numai interesele noastre speciale din Ungaria, ci și interesele neamului românesc de pretutindeni.

Vom alungă pe toți mișei din rândurile noastre, vom izgoni pe toți cei șovăitori și vom merge înainte! Ne vom întoarce cu dispreț privirea dela nenorocitul Ahasver (Jidanul rătăcitor Mangra) dela Oradea-mare, care a făcut, nu de mult, sub zidurile Aiudului, torturat de viziunea zărilor de flacări din 1849, o figură atât de tristă în alaiul prim-ministrului Lukács. Noi știm, că flacăra avântului nostru va crește cu atât mai mult, cu cât se va întetși suflarea vrăjmașilor, ce vor s'o stângă, și că însuflețirea noastră va spulberă, înainte de toate, cioturile, ce i-se pun în cale.

ne lipim de ei.

Toma Alimoș are o vază mare în țara lor și la chemarea lui sunt încredințat că vor răspunde o parte însemnată din kneji și din săteni; după socotelile noastre ar putea aduna împrejurul lui la patru mii de călăreți și tot atâți oameni pedestri. Dar, deocamdată, va fi silit să-i întrebunțeze pentru a se lupta în țara lui cu puterile ce vor fi adunate de târgoveți, și nu se va putea uni cu noi înainte de a-i fi învins. Oricum, tot ne ajută mult prin faptul că-i împedecă să mărească numărul dușmanilor noștri.

Acuma îmi rămâne să-ți mai destăinuesc o parte însemnată, poate chiar cea mai însemnată din toată chibzuiala mea.

Intr'o lucrare ca a noastră, multe se pot dobândi printr'o minte înțeleaptă și ageră, printr'o inimă tare și prin brațe puternice, dar puterea minții, a inimei și a brațelor se încălzește când, cu dânsa se unește puterea banului. Cu banul se dobândesc brațe vâjnoase și arme pentru acele

Literatură și știință

Cătră frații români de dincolo.

Chemare la București.*)

Multe aş avea de spus, foarte multe vești,
De aici din Țară și dela București;
Unde cultura românească și-au luat avânt,
La care tot Românul — dator e — să alerge
prin ploii, năduf și vânt.

Căci soarele nost, de aici răsare dela Bu-
curești,

Care încălzește toate sufletele românești;
El luminează și însuflețește cu multă pri-
sosiță,

Pe orice bun Român și bună Româncuță.

Aici e Făt-Frumos acela din poveste,
Ileana Cosânzeana aicea e, — Zâmbește
Spre zorile frumoase, ce pe cer se arată,
Pe care Românii cu dor, de mult le așteaptă.

Ca să puteți vedea, aceste zori frumoase,
Să mai uitați suspinul crunt, nak, nekuri
dureoase,

Plecați cu voia bună, Voi nația Română;
Veniți l'ai voștri frați și dați mână cu mână.

La București ne chiamă „Liga Culturală“,
Porniți toți cu sfială și toți cu multă fală;
Lăsând nepăsarea și pisma cea drăcească,
La glasul ce ne chiamă, tot insul să por-
nească.

București, 20/VIII 1912. N. Istrati
fost dascăl în Ardeal.

Scrisoare

Copiilor din sat.

Să vă povestesc ceva, o întâmplare ade-
vărată:

Intr'un sat frumos și bogat, așezat în-
tre păduri și câmpii mănoase, copiii își fă-
cuseră obicei de-a prinde pasări.

Erau în jurul acestui sat o mulțime
de pasări cântărețe de tot soiul, începând
dela priveghetoare până la cucul, care stri-
gă singur prin păduri.

*) Scrit-rul acestei chemări e dl *Nicolae Istrati*, fost învățator în Boița de lângă Sibiu. A suferit multe: temniță și prigoniri, cari nici nu l-au înfrânt, nici nu l-au încovoiat. Pentru frumusețea simțimentelor de dragoste pentru toți Românii, publicăm strofele de sus. *Redacția.*

brațe, prin banul bine întrebuințat în aju-
toare date la ceasul potrivit, se vine în
ajutorul prietenilor strămtorați, slabi de
înger, împedecându-se astfel trecerea lor
în partea potrivnicului; prin bani se pă-
trunde până în sfaturile lui și se ajunge la
cunoștința tainelor lui celor mai ascunse;
cu bani, în sfârșit, se țin oștirile, se între-
gesc din nou șirele lor împuținate, se înlo-
cuesc armele tocite sau pierdute.

Văzându-mă ajuns în capul unei ocâr-
muri tainice, lucrând împotriva ocârmuirii
nemernice a lui Sas, m'am gândit să am
și eu slujitorii mei în fața slujitorilor lui,
visteria mea în fața visteriei lui. Dar, cu
deosebire că această visterie nu trebuie să
se umple din avutul câștigat prin sudoarea
celui sărac, prin jaf și prin înșelăciune, ci
prin bir pus străinului și prin dijmuirea
cât de mare, luată dela jefuitorii norodului,
chibzuite astfel ca măcar o parte din jaf
să poată fi întrebuințată de mine pentru
mântuirea lui. Ai auzit vorbindu-se de
Păunașul Codrilor și de isprăvile lui, îi

In prostia și neînțelegerea lor, copiii
nu-și dau seamă că urmărind și stărpind
paserile cântărețe ei fac păcat și satului
stricăciune. Unii le omorau cu praștii, alții
le prindeau cu clei ori cu alte curse. Le
luau puii de prin cuiburi, le stricau ouăle;
paserile le închideau în colivii, unde ele
mureau încurând.

Zadarnic le vorbeau părinții și învăță-
torii sfătuidu-i să se lasă de acest joc urit
și neomenesc, copiii proști nu 'nțelegeau.

Știți voi dragii mei copii ce a fost ur-
marea neascultării lor?

Veți fi învățat, că cele mai multe pa-
seri, mai ales cele cântărețe petrec lunile
când pe la noi e ger, departe preste mări
și țări în locuri mai calde.

Multe din ele mor pe drum înghițite
de valurile mării. Dar cele rămase în viață
să reîntorc la noi cum să desprimăvărează.
Ele țin minte locul de unde au plecat, căci
precum ținem noi la orașul, satul, ori țara
în care ne-am născut, dar mai ales la casa
în care am crescut sub îngrijirea părinților
nostri, — așa au și ele dela fire simț și
înțelegere.

Când urmărim o rândunică, ce duce
spre cuib musculițe prinse în sbor, vedem
puterea dragostei de mamă, ce o duce pe
neobosita pasăre de sute de ori pe zi spre
ciocurile căscate a-le puilor flămânzi.

Dar să ne reîntoarcem la satul cu copiii
cei răi.

Bietele pasări, îngrozite de prigonirea
copiilor, să înstrăinează sburând care în-
cătrău.

In primăvara anului ce a urmat nu mai
cântau ciocârliile, în faptul zilei, celor ce
eșeau la muncă.

Muncitorii, cari să odihneau la um-
bra copacilor nu mai erau legănați de cân-
tecele priveghetorilor. Nici un cuc nu mai
striga din pădure. Pe sub strașinile case-
lor nu să mai auzea ciripit de rândunică.

Dar lipsa pasărilor aduce oamenilor și
alte neplăceri, unele păgubitoare chiar.

Noi știm că pasările să hrănesc cu
musculițe, gândăcei și vermuleți. Neavând
cine să le stărpească de cu primăvară, ver-
muleții să făcură omide și mâncară legu-
mele și frunzele pomilor, gândăcii desfrun-
ziseră pădurile, iar în miezul verei roiuri
de muște chinuiau oameni și vite.

Mă veți întreba pentru ce v'am pove-
stit aceasta întâmplare?

datorești faptul că te găsești în viață. Află
că Păunașul Codrilor nu este nici un lotru
obicinuit, nici un haiduc stăpânit de setea
prăzii sau de vre-un dor nebun de voinicie.
Cetașii lui nu sunt niște lotri și el este Că-
pitanul care poroncește slujitorilor mei. Ei
alcătuesc floarea oștirii mele și în ziua în
care se vor sfărâma lanțurile Moldovei ei
vor lupta în fruntea tuturor.

(Va urmă)

„Foaia Poporului“ cu numărul se
află de vânzare în Sibiu — în tot decur-
sul săptămânei — la **Administrația foii**,
strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în
trafica și prăvălia de ziare **L. v. Németh**
în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar
pentru partea de sus a orașului în **trafica**
și prăvălia de ziare **H. Frank**, strada Cis-
nădiei Nr. 36.

Ascultați: Intr'una din diminețile zile-
lor trecute ședeam împreună cu o prietină
pe o colină între fânațele de sub viile sa-
tului vostru. In jurul nostru tămâia fânul
proaspăt, răsfirat de furcile sătenilor. O
priveghitoare bătea undeva departe, noi ne
uitam spre culmile împodobite cu păduri;
părea c'auzisem dintr'acolo sunete de toa-
că. Din această rugăciune a dimineții ne
smulse strigătele unor pasări și glasuri de
copii ce s'apropiau. Sus între ramurile u-
nui copac zărirăm un copil, auzirăm acum
și strigătul lui „aici mă, am prins puii, ți-
neți pălăria“, alți doi copii eșiră acum din
tufișe. Cel din copac s'aplecă și le dete
pălăria cu prada, pe când cele două pa-
sări țipau, sburând încoace și încolo îm-
prejurul lor.

Noi ne-am apropiat de copii, prietina
mea începu să le vorbească, arătând spre
creanga unui copac, de unde striga acum
una din cele două pasări. „N'auziți cum să
vaieră mama acestor pui, aveți și voi mame
pe acasă, mă mir cum de nu vă e milă“.

Prietina mea le povestii apoi întâm-
plarea ce v'am spus. Pe când povesteai, eu
mă uitam în fața celui ce luase puii. Când
i-am văzut lacrimile curgând, m'am bu-
curat și am zis înduioșată și eu: „Duceți
puii de unde ia-ți luat“. — Copiii ascultară.

Maria Cunțan.

Poezii populare.

Din Maierii Sibiului.

CÂNTECELE MIRESEI.

Iese mama miresei
In mijlocul uliței
Și să roagă soarelui:
„Soare, soare frățioare
Ține soare ziua mare
C'am o fică călătoare,
Călătoare pe sub soare
Preste munți
Intr'alte zurți
La părinți necunoscuți
Și la frații ne'trebați
La surori câte și flori“.

Taci mireasă nu mai plânge
Că la maică-ta te-om duce
Când o face plopul pere
Și răchita vișinele.

Ia-ți mireasă ziua bună,
Dela tată, dela mamă,
Dela frați, dela surori,
Și din grădina cu flori,
Dela fir de tămâiță,
Dragostea dela portiță,
Dela fir de busuioc
Dela feciorii din joc.

Vine mirele 'mpănat
Pe un roib ce-i asudat,
Da nu sunt stropi de sudori
E împodobit cu flori.
Vine-un mire tinerel
Noi mireasa să i-o dăm,
Noi mireasa i-o vom da
Când el nouă ne va da:
Va da peană junilor
O vadră bătrânilor,
Trandafirii fetelor
Busuioc nevestelor.

La fântâna din făget
Unde curge apa 'ncet,
Toți caii beau și mănâncă
Numai calul mirelui

Stă cu capul aplecat
Nebăut și nemâncat,
Dar nu-i vina calului,
E vina stăpânului,
Că de când s'a logodit
Murgul și l'au părăsit.

Soacră mare, soacră mare,
Eși cu pâne și cu sare,
Adu oalele cu vin
Că nuntași la curte-ți vin.

Și-ți aduc mări, aduc
Un crai tânăr și-o crăiasă
Să le faci loc după masă:
Fie-le drumu 'nflorit
Și norocul împlinit.

Maria Cunțan.

Nenorocire cu tunuri.

E lucru știut, că Italia caută să se întărească nu numai la granițele Tripolitaniei, ci și acasă, la granița dinspre Aus-

tria. Intăriturile Italiei de către Austria se reparaază mereu, iar soldații de pază vor căpăta acum și tunuri.

Dar prin acele ținuturi muntoase tunurile nu pot fi trase de cai, ci le poartă feciorii, cari le trag cu funiile.

Acum de curând niște soldați făceau tocmai deprinderi cu un astfel de tun, când deodată s'a rupt o funie, iar tunul le-a scăpat pe deal la vale. Mai mulți soldați au fost răniți de moarte. Chipul nostru de azi ne arată aceasta întâmplare.

Ploi și vărsări de apă în Sibiu și jur.

În anul acesta au dat o seamă de ploi mari, furtuni, vărsări de apă și alte neajunsuri, în multe părți ale țării. Sibiul nostru și împrejurimea a fost încă scutit până acum.

Dar mai zilele trecute au început și pe la noi furtunile și ploile. Astfel Marți, în săptămâna trecută (26 August n), în ciaturile de seară s'a descărcat o ploaie gro-

zavă preste oraș. Trăznind în mai multe locuri, lumina electrică a trebuit oprită, din care cauză orașul a stat mai bine de 4 ciasuri în întunec. Doi cai dela o trăsură, care venia din Cisnădioară, au călcat pe sârmele dela conductul electric și au fost omoriți numai decăt. Un fulger a trecut din sârmele electrice într'un transformator (căsuța ce stă între doi stâlpi, unde sunt adunate mai multe sârme, în strada Șevis), care căsuța a ars cu totul.

De atunci încoace mai în fiecare zi a

plouat, dar puțin, fără a se face ceva pagube.

Marți, în săptămâna asta, ploaia a ținut însă toată ziua, iar în spre seară a pornit și mai tare, astfel că în decursul nopții de Marți spre Mercuri râul Cibin s'a revărsat. Toate hotarele din apropierea Cibinului, dela Orlat încoace, au fost umplute de apă.

Trenul, care era să sosească Mercuri dimineața dela Vinț în Sibiu, a trebuit să se întoarcă înapoi, deoarece linia ferată

între Cristian și Turnișor (la Cantonul 28—29) a fost atât de spălată de apă, încât a trebuit întreruptă comunicația. Preste podul Cîbinului de lângă Turnișor încă era tare periculoasă trecerea. Din cauza asta un alt tren, ce era să plece Mercuri dimineața din Sibiu, cu soldați pentru manevrele din Bănat, a fost îndreptat preste Copsa mică.

Orașul Sibiu încă a suferit în urma acestor ploii și vărsări de apă. Pe drumul Poplăcii se află o vilă (casă nouă) a arhitectului Buertmes. Această vilă, în care locuiește un ofițer cu familia, s'a surupat. Norocul, că n'a fost nimenea în casă, deoarece doamna pe la ciasurile 2 din noapte (Marți spre Mercuri) a luat copii și a fugit cu ei în vecini. La câteva minute după aceea a urmat surparea păreților tocmai deasupra patului copiilor.

În urma ploii mari au fost stricate și multe sârme electrice, astfel că Mercuri dimineața tot orașul era fără lumină, care la miezul nopții fusese oprită. Tot asemenea mașinile, cari sunt mănate cu putere electrică, încă au stat pe loc până Mercuri după amiază. Din cauza asta Mercuri înainte de amiază n'au umblat mașinile în nici o fabrică din Sibiu. Foaia noastră încă se pune sub tipar Mercuri dimineața, dar în urma celor mai sus spuse, de astădată abia Mercuri după amiază am putut începe a tipări, astfel că am întârziat cu o zi. Expedarea foii s'a făcut deci în săptămâna aceasta numai Vineri.

În părțile Agnitei încă a plouat tare. Linia ferată a ajuns prin unele locuri cu totul sub apă. Călătorii, cari au sosit Mercuri dimineața, cu acest tren, la Mohu au fost luați de trenul ce venia dela Făgăraș. Linia Făgăraș-Brașov încă e stricată. La Șinca-veche călătorii trebuiesc să se deie jos spre a se urca de cealaltă parte în tren.

Din toate comunele din jurul Sibiului vin știri despre stricăciuni mari. Îndeosebi comuna Rusciori se spune, că stă întreagă sub apă, iar podul, care leagă comuna cu drumul de țară, e stricat. Pentru a lua măsurile de lipsă, a plecat o comisie la fața locului.

Guşterița și Turnișorul, comune vecine cu Sibiu, încă au fost inundate. Guşterița, însă, numai partea pe unde trece Cîbinul, a cărui apă a pătruns în grădini. Mai rău stau sămănăturile și legumele din apropierea Cîbinului. Pe hotarul Turnișorului cucuruzul abia se vede în înălțime de un metru. Cornățelul încă a ajuns parte mare sub apă.

Rosbavul deasemenea a eșit din alvie, umplând tot câmpul pe unde sunt grădinile Bulgarilor. Podul de preste drumul Nocrichului (lângă Sibiu) a fost stricat, astfel că comunicația e întreruptă pe mai multe zile.

Podul liniei ferate dela Sibiu spre Turnu-Roșu, la cantonul Nr. 11, a fost rupt și dus de apele furioase. Comunicația se face prin schimbarea trenului, dându-se oamenilor jos. Din România n'a mai sosit de Mercuri nici un tren preste Turnu-Roșu. Din cauza asta se crede, că apa cea multă, care s'a scurs în Olt va fi făcut mari pagube și în România, dela Turnu-Roșu spre Râmnic-Vâlcea.

Comunele Porcești și Boița sunt în mare parte inundate de apă. Podul de lemn, preste care trece trenul lângă Sebeșul de sus a fost stricat. Reparările aici vor ține câteva zile. Până atunci trenurile

dela Sibiu și dinspre Făgăraș vor circula numai până la stația „Podul vechiu“, unde călătorii trebuie să se deie jos și să schimbe trenul.

Linia ferată dela Sibiu spre Vinț, a fost reparată între Turnișor și Cristian, astfel că comunicația s'a început. Dar mai e stricată între Sebeșul săsesc și Călnic, unde trecerea se face pe jos.

O parte a Petrifalăului a fost inundată de râul Sebeșului. Tot asemenea orașul Sebeșul săsesc, îndeosebi partea de jos a orașului, dinspre vii, e toată sub apă.

Pe drumul țării dela Sibiu către Avrig e stricat podul de lângă Avrig, iar drumul dela Avrig spre Racovița e atât de ruinat, încât comunicația e întreruptă. Avrigul n'are acum legătură nici cu linia ferată, nici cu drumul țării. Tot așa e cu Nocrichul, din cauză că Hârtibaciul a rupt toate podurile, iar trenul încă nu umblă. În Nocrich deocamdată nici posta nu se poate primi sau de acolo trimite. Comunele Alțina, Bendorf, Hosman și Nocrich stau în parte sub apă, din care cauză mulți locuitori au fost siliți de autorități ca să părăsească casele, spre a se încunjura și alte nenorociri. În Bungard s'au surpat trei case, iar în Ocna râul a dus mai mulți porci și alte galițe din grajduri. Cătră Sadu a fost rupt podul cel mic, dar comunicația nu e întreruptă.

Apa a început a scădea, de plouat încă a încetat, astfel că e speranță de a fi feriți de nouă neajunsuri și pagube.

Alte furtuni.

O furtună mare a fost Marți în 26 August n. în *Alba-Iulia*, unde a început cu un vânt puternic. Vântul a răsturnat coșuri (hoarne) dela case, sdrobind coperișele, o mulțime de ferestri au fost sparte, dela o moară a luat coperișul, garduri și pălaturi au fost răsturnate, pomii au fost smulși din rădăcină sau ruți, poamele frumoase au fost scuturate. Afară la câmp, vântul a trântit oameni și vite la pământ.

În aceeași zi au fost povoai mari în *Anglia, Germania, Holanda și Svedia*. În Anglia apele au nimicit cea mai mare parte a grânelor de pe câmp, în orașe a pătruns apa în case, unele s'au surpat. Trenurile n'au mai putut circula. Sunt și morți. Tot așa s'a întâmplat în celelalte țări amintite.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou	1 „ 60 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

Știrile Săptămânii.

Sibiu 6 August n.

Fundațiunea Gojdu. La sfârșitul săptămânii trecute membrii aleși pentru administrarea fundațiunii Gojdu au ținut ședințe în Sibiu. Au luat parte Prea Sfințiile Lor episcopii Ioan dela Arad și Miron dela Caransebeș, în frunte cu Mitropolitul Mețian, care e președintele fundațiunii, precum și membrii mireni. Pe lângă votarea stipendiilor s'a mai discutat și mutarea fundațiunii la Sibiu. (Iar de secretar e vorba să fie ales dl Goga. Hotărâri nu s'au luat însă până acum.

Concert în Sibiu. Dl *Ionel Crișan*, bariton liric și cântăreț de operă, absolvent al academiei de muzică și artă dramatică din Viena, va da la 16 Septembrie n. un concert în Sibiu, în sala dela „Unicum“. Programul se va publica mai târziu.

Dl Crișan e cunoscut publicului românesc, în urma turneelor sale de prin diferite părți, de aceea ne putem aștepta la un concert de primul rang.

A vorbit și Mangra! Acest nenorocit cu mintea întunecată de patima lăcomiei și încă o patimă scârboasă, a alcoolului, tot mai are îndrăzneala să se prezinte înaintea Românilor și tot se mai găsește Români, cari nu se îngreșoză ascultându-i vorbele trădătoare de neam. Pentru el, tot ce fac guvernele din Pesta e bine: e bună legea lui Apponyi, care ne-a nimicit sute de școale și ne îndobitoceste copiii, e bun felul, cum se plătesc dările, dând țărani în-treit și împătrit decum plătește groful sau bancherul jidan, e bine, că moșiile statului dintre noi Români se vând la câți venetici zdrențoși, unii tâlhari, pe cari îi infundă cu ajutoare în bani, vite, unelte cumpărate din banii nostri, pe cari îi dăm statului, e bună legea electorală după cum o vrea Tisza, stăpânul lui, e bine, că ni s'au răpit pădurile și pășunile, e bine, că noi Români n'avem nici un drept și e gata să dea din dieceza gr.-or. a Orăzii oricâte comune românești pentru o episcopie gr.-or. maghiară...

Eară Tisza. Fratele lui Tisza Pișta, cu numele Coloman, și-a ținut darea de samă la Șalonta-mare. Socialiștii și justiștii s'au pregătit să-l primească cu demonstrațiuni dujmănoase, de aceea au fost concentrați jandarmi și polițiști în număr mare. Aceștia au arestat 14 persoane, cari strigau „Jos Tisza“. După darea de samă întreruptă mereu de alegătorii maghiari nemulțumiți cu isprăvile lui Tisza, s'a dat un banchet, la care a vorbit Stefan Tisza (Pișta) declarând, că în curând va începe de nou lupta și mai înverșunată cu opoziția.

Cassa institutului de credit și economii „Albina“, Sibiu, începând din 9 Septembrie st. n. a. c. până la altă dispoziție, e deschisă dela oarele 8—12 înainte de amiază și dela 3—4 și jumătate după amiază.

Căsătoriți. D-șoara *Silvia Vulcan* din Oprea-Cârțișoara și dl *Nicolae Frâncu* din Porumbacul de sus și-au serbat cununia lor religioasă Duminecă, în 19 August st. v. (1 Septembrie st. n.) în biserica gr.-or. română din Oprea-Cârțișoara.

DI general Köves de Kövesháza *) comandantul corpului 12 de armată din Transilvania, a fost numit de Impăratul proprietar al regimentului de infanterie Nr. 95, care va purta numele lui.

DI Dr. Iancu Nistor, docent la universitatea din Cernăuți, a fost numit profesor de istoria popoarelor din partea de mează-răsărit a Europei. La început fusese vorba să fie numit un Rus (Rutean), care de sigur, că și-ar fi bătut joc de neamul nostru, dar Românii au protestat cu atâta tărie, încât ministrul și-a tras seama și a numit pe Românul. Asta cu atât mai vădit, că între popoarele din sudostul Europei o istorie plină de fapte însemnate și pentru Europa întregă o au numai Românii (Moldovenii).

DI Dr. Nistor e cunoscut în lumea învățaților ca istoric de frunte. O lucrare a dânsului a fost premiată și de Academia Română din București.

Un proces la Curtea cu jurați din Sibiu. Părintele protopop Dr. Ioan Lupăș, istoricul nostru și fruntașul între protopopii români, a fost amendat cu 100 cor. Pentru ce? Cu adâncă durere sufletească și mare rușine, că încă n'am scăpat de buruieni, vestim, că un învățător, care tot mai are îndrăzneala să petreacă printre noi, a fost cauza. Ca să-și câștige merite înaintea celor dela putere, acest nenorocit învățător — al duhului rău, a pârât pe un coleg al său, pentru că a declamat „Graiul Neamului“. Ministrul a detras comunei Săcel (comit. Sibiiului), unde trăesc, ajutorul. Părintele protopop l-a muștrat, că a păgubit comuna. Rătăcitul l-a pârât și pe părintele. Rezultatul: 100 cor. amendă.

Doamne, până când aceasta îndelungă răbdare a Românului?

Un cerc românesc cuprins de somnul cel de moarte. La alegerea din Marghita a fost aclamat (ales cu toate voturile celor de față) deputat candidatul Madarassy, o unealtă a lui Tisza. Aclamarea aceasta e o pată atât de rușinoasă pe alegătorii români de-acolo (ei au majoritatea), încât numai cu greu o vor mai spăla de pe obrazele lor murdărite. Se va povesti din neam în neam, că în anul 1912 s'au găsit un cerc românesc cu preoți și dascăli vânduți satanei, cari în loc să-și aleagă un creștin ca reprezentant al lor în dieta țării, au ales un dușman. Rușine!

Batjocorirea steagului împărătesc. În Arad s'a clădit o nouă cazarmă de honvezi. Când a fost gata, s'a arborat pe ea la porunca generalului de brigadă (general-maior) Lehel Fessel steagul împărătesc (negru-galben), după cum se și convenia. Gazetele jidano-maghiare au început să-și verse balele și să ațâțe pe toți neisprăviții din Arad în contra colorilor împărătești. S'au găsit mai mulți ticăloși, cari i-au îndopat pe demonstranți cu rachiu și chiar cu bere. Astfel amețiți, câteva zile de arândul plebea a demonstrat urlând împotriva steagului împărătesc. Poliția a căutat să-i respingă, dar fiindcă nu erau Români, s'a purtat foarte domol. La urmă, primarul s'a rugat de comanda militară să ia steagul de pe cazarmă și — rău destul — steagul a fost luat.

*) Cu tot numele lui maghiar nu știe ungurește, cum s'a constatat în Orăștie, când Ungurii și Jidanii l-au primit cu vorbiri ungurești, ear el le-a răspuns nemțește.

Batjocorirea aceasta a steagului, sub care soldații români au luptat de sute de ani pentru patrie și Impărat, ne mârnește adânc.

De-ale aviațiunii maghiare. Ministrul de comerț din Budapesta comandase la o fabrică de-acolo un motor (o mașină) pentru un aeroplan, cu care să zboare aviatorul maghiar Kolbani. Totodată a plătit 3000 de cor. înainte, rămânând, ca restul de 8000 să-l dea mai târziu. Motorul a fost gata, dar cei din minister nu s'au grăbit să plătească restul din datorie, iar fabrica nu voia să-l dea aviatorului. Se vede, că nu prea aveă încredere că cei dela minister vor plăti banii. Kolbani s'a dus să ia motorul, cei dela fabrică ba. Atunci a venit cu zece oameni și-a luat motorul cu puterea. Fabricantul l-a dat pe Kolbani în judecată pentru tâlhărie, dar pe urmă s'au împăcat. Motorul a rămas însă tot în fabrică, pentru că ministrul n'a plătit nici până acum restul. Kolbani e supărat, că n'a putut să sboare și el în ziua de Sf. Ștefan, când toți aviatorii „maghiari“ s'au făcut de rușine. Noi credem, că să-i pară bine, că nu s'a făcut și el de rușine. Se vede, că cei din minister se temeau, de isprava aviațiunii maghiare și de aceea nici nu s'au grăbit cu plata.

Tinerimea noastră la muncă. Mai mulți tineri, studenți în teologie și la alte facultăți, precum și câțiva domni cu dor de înaintarea poporului din ținutul Făgărașului, au ținut în Făgăraș o consfătuire hotărînd să țină cât mai multe conferințe populare. Hotărîrea aceasta dusă la îndeplinire merită să fie urmată pretutindeni.

O faptă frumoasă. Trenul, care mergea dela Predeal spre București a călcat o vacă, omorînd-o. Conducătorul trenului Gh. Dimitriu, apoi funcționarii A. Constantinescu din gara Câmpina și P. Neajrescu din Sinaia au făcut o colectă printre călătorii din tren adunând 71 de lei. Aceștia vor fi dați păgubașului.

Un funcționar de gară necuviincios pedepsit. Asta nu s'a întâmplat la noi, unde mulți funcționari dela gară, lipsiți de cultură europeană, dar mai ales vrând să-și dovedească patriotismul hunic își bat joc mai ales de Români. Șeful de stație din Inzersdorf (Austria) a înjărat pe un călător, când acesta își scotea biletul de tren. Călătorul l-a dat în judecată și judecătorul l-a pedepsit pe șef cu 50 cor. sau 5 zile arest. Judecătorul zicea, că un funcționar, tocmai fiindcă legea îi dă drepturi deosebite, trebuie să se poarte mai cuviincios decât ceilalți oameni.

Lingoarea în Bistrița. În Bistrița au ajuns în țevile conductului de apă microbi de lingoare (tifos), așa că s'au îmbolnăvit mai mulți oameni de boala aceasta ucigașă. Din cauza boalei, batalionul de honvezi din Bistrița, care era să plece la deprinderile militare, n'a plecat, nu cumva să fie careva dintre feciori molipsit și să ducă boala și înafară de Bistrița. S'au înștiințat și toți rezerviștii, cari erau să vină la deprinderi, să rămână acasă.

Câni turbați în cercul Cohalmului (comit. Târnavei-mari). În cercul Cohalmului s'a oprit cu totul lăsarea cânilor liberi. Cauza e, că mai mulți câni turbați au mușcat în Cohalm, Jibărt și Ferihaz câțiva oameni și câteva animale. Câinii turbați sau bănușiți au fost omorâți, oamenii mușcați trimiși la Pesta.

Slovacii, frații noștri de suferințe, au avut în timpul din urmă mari serbări naționale în Turoț-Sân-Mărtin, unde și-au ținut adunările generale „Reuniunea muzeului slovac“ și reuniunea de femei „Jivena“. Au fost și reprezentațiuni teatrale, concert, jocuri naționale, luând parte popor foarte mult. Se'nțelege, că foile jidano-maghiare din Pesta urlă de mânie, mințind de nou, că Slovacia s'au adunat, ca să spargă „ideia“, adică nebunia de stat național, care ar fi numai al Maghiarilor.

Din fărădelegile Grecilor. Primarul român al comunei Livezi din Macedonia a fost ucis mișelește cu un glonț de pușcă când ședeă afară înaintea casei. Ucigașul trebuie să fi fost un bandit grec. Vrednicul primar eră urît de moarte din cauza naționalismului înflăcărat.

Omorită de tramvaiu. Tramvaiul electric din Sibiu a călcat o fetiță de 5 ani, omorînd-o. Tocmai când trecea vagonul pe lângă fabrica de lumânări și săpun din Strada Turnului, fetița funcționarului Kraus a sărit de pe trotuar înaintea lui. Conducătorul n'a mai putut opri vagonul, care a strivit pe biata copilă.

Isprava unui automobil. Românul Șerban din Stena mergea călare cătră Ungra (comit. Târnavă mare). În apropiere de gara Homorod-Cohalm se întâlni cu un automobil, care venia în goana mare. Călul lui Șerban s'a speriat și la-trântit așa de rău, încât bietul om căzu în cap. Niște oameni l-au găsit și l-au dus în spitalul din Cohalm, dar murî în aceeași zi. Nimeni nu știe, ce număr aveă automobilul, care a dispărut ca fulgerul.

Oamenii noștri dela sate trebuie să se învețe a ceti iute numărul și literele, pe care trebuie să le aibă fiecare automobil pe o tăbliță atârnată în fundul lui. Știind numărul și litera și automobilul pricinuind vre-o pagubă sau chiar moarte de om, proprietarul automobilului trebuie să plătească paguba.

O măsură anticulturală. Nu e destul, că guvernele din Pesta au oprit pe studenții noștri, cari vreau să se facă profesori, să mai învețe la universitățile din Germania, adevărate focare de cultură, silindu-i să stea în Cluj și Budapesta, unde aud numai minciuni și batjocuri la adresa națiunii române, iar studenții jidano-maghiari se cred pe pusta lui Roja-Șandor, dela 1 Ianuarie 1913 încolo toți ceice s'au făcut doctori în Viena — așadară tot în monarhia noastră! — vor trebui să mai facă un examen în Pesta, dacă vreau să poată funcționa ca medici în țară la noi.

Supărarea patrioților. Gazetele jidano-maghiare oftează greu, că unii dintre arhiducii noștri (principii membri ai casei domnitoare) au îndrăgit hora noastră românească. Când a fost arhiducele Salvator la Mehadia, îndatăce s'a isprăvit Imnul împărătesc (Doamne ține și protege Patria și pe Impărat) a poruncit muzicii să cânte o horă românească. În Viena, când domniile cei mari dau vr'un bal, la care iau parte și arhiduci, nici că se poate să nu se joace hora noastră românească și alte jocuri naționale. De ciardaș nici pomeneală, și asta-i doare rău pe jupâni. Nici nu e ciardașul pentru popoarele europene. Las să-l joace pe pustă ceice l-au iscodit, iar dintre alții nebunii.

Locotenent și rezervist. La Oradea-mare au fost chemați rezerviștii de honvezi să facă deprinderi de împușcat. Unul dintre rezerviști, Nicolae Stoica, n'a nimerit niciodată în țintă. Locotenentul Vali crede, că într'adins nu vrea să nimerească și a început să-l înjure. Atunci Stoica și-a luat pușca de pe umăr și a aruncat-o la picioarele locotenentului. Acesta a scos sabia și l-a lovit pe Stoica în cap așa de rău, încât i-l-a crepat. Stoica a căzut grămadă și a fost dus la spital, unde nu se știe, de va scăpa cu viața. El are femeie și trei copii. Comanda regimentului a pornit cercetare.

Un defraudant patriot prins după șase ani. Înainte cu șase ani eră cassier la gara din Murăș-Oșorheiu Arpad Gombert care se făcuse patriot mare, schimbându-și numele în Gerely. Drept răsplată pentru patriotismul lui, a crezut că poate fură din banii statului. Și-a și furat vre-o 50 de mii de cor. Se vede, că cu tot patriotismul lui, n'a avut destul sprijin, căci procurorul a dat ordin să-l aresteze. Gerely a scăpat însă în Turcia, unde a lucrat câțiva ani ca inginer, apoi s'a dus în Germania, unde a intrat la o societate electrică din Berlin. Se'nțelege, că aici nu-și zicea Gerely, ci Gombert, făcând acum iară pe Neamțul! O nouă dovadă, că numai mișei își schimbă numele. Comuna Preșmăr din comit. Brașovului vrea să introducă lumina electrică și a intrat în legături cu societatea germană, care l-a trimis pe Gombert—Gerely, să vadă, ce e de făcut acolo. Venind și în Brașov, a fost recunoscut de un funcționar de gară și apoi arestat într'un hotel. Acum e în închisoarea din Murăș-Oșorheiu, unde-și așteaptă condamnarea.

Iară ciupercile veninoase! În Potendorf s'au îmbolnăvit unsprezece persoane, cari au mâncat ciuperci veninoase. Patru au murit, a cincina e pe moarte.

Lăcustele din Galiția la lucru. Am mai avut adeseori prilej să arătăm pârjolul produs de lăcustele din Galiția în comitatele din partea de meazănoapte-răsărit a Ungariei, locuită în parte mare și de Rămâni. Acum putem aduce o nouă pildă de aceasta muncă a lor. În Negrești, o comună mare românească din Sătmar, s'au încuibat niște Jidani zdrențoși din Galiția, cari după câțiva ani de cămătărie au ajuns capitaliști. Acum s'au apucat și au înființat o bancă, fiind director Lebi Natan, iar în direcțiune pe unul Privigyei Bertalan, notar comunal, și Czinczäs Mihály, pretor. Aceștia au făcut multe ticăloșii, așa că de câteva ori au fost dați afară din slujbă, dar fiind mari patrioți, au scăpat totdeauna, căci în țară la noi incuie pe oamenii cinstiți, cari arată fărădelegile, ce se fac împotriva poporului, iar pe hoții cei mari, dacă asupresc pe Români, îi lasă să prade mai departe. Destul, că acești mișei s'au apucat să jefuească pe Români în modul cel mai neomenos luând camete și de 40 la sută și înșelând și altminteri. Dela o vreme procurorul din Sătmar s'a pomenit cu o mulțime de pâri împotriva lor, așa că a trebuit să pornească cercetare. Jidanul Lebi Natan, văzând că i-se înfundă, a vrut chiar să tocmească, cu 600 cor., doi ucigași cari să omoare pe vrednicul țaran român Ioan Ciocan, care a făcut cel dintâiu arătare contra sugătorilor de sânge.

Câni turbați în Brașov. În Brașov au mușcat niște câni, bănuți, că sunt turbați, o femeie și șapte copii. Toți cei mușcați au fost trimiși la Pesta în institutul pentru altoirea contra turbării.

Jubileul unei proprietăți țărănești în Germania. Pe hotarul comunei Gutersloh se găsește moșia țaranului Merklingshaus. Familia aceasta e de 350 de ani stăpâna moșiei, de aceea anul acesta și-a serbat jubileu.

Cei doi hoți din Codlea, păzitorul cimitirului și concubina (femeia stricată, care trăește necununată cu bărbat) lui, cari au jefuit morții, au fost condamnați de tribunalul din Brașov la câte doi ani temniță și pierderea drepturilor cetățenești pe trei ani.

Ce fumăm noi? Direcțiunea monopolului de tutun din Austria dă de știre, că la cele patru fabrici de tăbac ale ei are trebuință de 950 kg. rădăcină de calmus, 380 kg. de scorțișoară, 13,000 kg. izmă creată, 60 kg. cuișoare, 3520 kg. foi de trifoiu de peatră, 120 kg. piper și alte câteva kg. de alte buruieni, cari toate vin amestecate în tăbac pentru a-l face mai mirositor.

Urmările luxului. Inspectorul financiar Bölönyi din comitatul Torontal mănecase mai mulți bani de-ai statului, așa că a fost dat afară din slujbă. El avea o leafă (plată) foarte bună, dar.... eră „domn“ maghiar, afară de aceea nevastă-sa și fata lui cheltuiau nebunește pentru lucruri de lux (fudulie nebună), mai ales pentru haine și bijuterii (lucruri de aur și petri scumpe). După ce a fost dat afară din slujbă, nevasta și fida lui s'au dus la directorul administrațiunii financiare din Becicherecul mare (capitala Torontalului), să-l roage, ca să-l pună pe Bölöni iară în slujbă. Directorul le-a spus, că asta nu e în puterea lui, totodată le-a spus, că încă sunt de vină pentru nenorocirea, care l-a ajuns, căci prea au risipit banii pentru lux. Vorbele acestea au infuriat pe d-șoara Bölöni așa de tare, încât a sărit asupra directorului, ca să-l ... zgărie. Directorul s'a ferit, iar niște funcționari, cari au auzit țipetele fetei, au venit iute în cancelarie și au scos pe cele două cocoane afară. Înainte de-a eși, d-șoara și-a aruncat geanta (o tașcă mică, cum poartă femeile la oraș) în director.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la postă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Grijiți, deci, partea foii cu romanul!

Abonați noi la „Foaia Poporului“ se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului“, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adică dela Nr. 52 din 1911 încoace.

Supravegherea Țiganilor cortorari se va face de-acum înainte cu o asprime mai mare. Noul regulament al jandarmăriei îi obligă pe jandarmi, că și la cea mai mică bănuială să cerceteze cu deamăruntul căruțele și hainele Țiganilor lăeți. Cauza acestei asprimi sunt furturile și chiar crimele săvârșite în număr tot mai mare de acest neam pribeag.

Hendrik Conscience. Cetitorii noștri știu, că nici Belgia nu e stat locuit de un singur popor, precum nu e nici Ungaria. Pecând însă la noi barbaria guvernelor din Pesta vrea să ne răpească limba, cercând să ni-o alunge chiar și din sfintele noastre biserici, în Belgia atât limba flamandă, cât și cea franceză sunt legal îndreptățite. Aceasta n'a fost totdeauna așa, căci acolo apucaseră Francezii, adică Valonii, cum își zic ei, preste Flamanzi, de a căror limbă își băteau joc și nu o suferiau nici în școale, nici la judecătoria, nicăiri în viața publică. Dar și Flamanzilor li s'a născut un deșteptător. Acesta a fost *Hendrik Conscience*, care a început cel dintâiu să facă poezii și să scrie istorisiri (novele și romane) în limba flamandă. Cea dintâiu povestire a lui a fost „Anul minunat“. Regele Leopold la chemat la el și i-a zis: „D-ta scrii în limba flamandă? Imi pare foarte bine, când văd, că se deschid porțile și pentru limba Flandrei, care e o parte așa de însemnată a țării. Fiindcă în Belgia e mai mult de o limbă, se cuvine să fie întrebuințate amândouă spre binele tuturora“. Leopold n'a fost Hun ca Apponyi, Kossuth, Tisza și ceilalți nemeși paraziți, cari din nenorocire stăpânesc în patria noastră.

În luna aceasta Flamanzii serbează cu multă căldură împlinirea a o sută de ani dela nașterea scriitorului lor deșteptător de conștiință națională.

Cele mai populate orașe de pe pământ sunt următoarele: 1. În Europa *Londra* cu 7 mil. 252 mii 963 (cât România întreagă), *Parizul* 2 mil. 888 mii (fără suburbii sau mahalale), *Berlinul* 2 mil. 84 de mii (fără suburbii), *Viena* 2 mil. 65 mii, *St. Petersburg* 1 mil. 908 mii, *Moscva* 1 mil. 617 mii, *Hamburg* 957 mii, *Constantinopol* (fără suburbii) 943 mii, *Budapesta* 880 mii și alte orașe cu o populațiune dela 800 de mii în jos până la 500 de mii. *Roma* are 540 mii, *Praga*, capitala Bohemiei 514 mii. 2. În America *New-York* cu 4 mil. 767 mii, *Chicago* cu 2 mil. 185 mii, *Filadelfia* 1 mil. 549 mii, *Buenos-Aires* (America-de-sud) cu 1 mil. 400 mii. 3. În Azia *Tochio* (Japonia) cu 2 mil. 168 mii, *Calcuta* (în Indiile engleze) 1 mil. 230 mii, *Canton* (China) 800 mii, *Peking* (China) 693 de mii. 4. În Africa cel mai mare oraș e *Cairo* în Egipt cu 680 de mii. 5. În Australia e *Sidney* cu 606 mii de locuitori.

Și-a vândut nevasta. Baiusz Iánoș din Peterreve s'a îmbătat tun împreună cu un prietin. Poate teama de celece îl așteptau acasă, când va merge iară beat, poate alte pățanii, la tot cazul însă mulțumită îndobitocirii lui prin beutură, — l'au făcut să-și vândă nevasta — tinără și frumoasă — prietenului său cu 400 cor. Când a auzit nevasta de târgul făcut, a tras mai întâiu o bătaie zdravănă cumpărătorului, apoi bărbatului ei și la urmă a șters-o cu un — al treilea bărbat.

Convocare. Onorații membrii ai despărțământului V. Săliște, al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, precum și toți binevoitorii de-o propășire și-o luminare în cele culturale a satelor noastre, sunt rugați a lua parte la adunarea generală ce se va ține în 9/22 Septembrie, la 11 oare în comuna Alămor, pe lângă următorul program:

1. Cuvânt de deschidere, subiectul „Insemnătatea Asociațiunii“, de președintele Dr. Nicolae Calefariu. 2. Raportul general al comitetului desp. V Săliște. 3. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea socotelilor. 4. Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membrii noi și încassarea taxelor. 5. Prelegeri: a) Cuvânt „Impotriva beuturilor și proceselor“, de Dr. Nicolae Comșa. b) Despre „Lucruri publice“ (comună, biserică, școală, drumuri, poduri etc. și despre tovarășii) de preotul Ioan Popa. c) Despre „Imbrătoșarea meseriilor“, de Dr. Ioan Lupaș. d) Despre „Economia rațională“, de preotul Ioan Oțoiu. 6. Raportul comisiei esmise. 7. Eventuale propuneri. 8. Inchiderea adunării. Săliște, în 18/31 August 1912. Dr. N. Calefariu, directorul despărțământului, Ioan Popa, secretar.

Bistrițenii în ajutorul păgubiților de ciclon. Românii Bistrițeni constituiți într'un comitet de colectă, compusă din directorii celor două bănci românești din Bistrița: „Bistrițana“ și „Coroana“ și din cei doi protopopi din loc, au adunat în favorul fraților din Ardeal și Bănat, păgubiți prin furia elementelor, suma de 1026 coroane, care au împărțit-o în modul următor:

Păgubiților din comuna Matei 150 cor., din Bungard 100 cor., din Uifalău 70 cor., din Chețiu 120 cor., din Boziaș 50 cor., din Valea rea 70 cor., din Unguraș 40 cor.

Total 600 cor., care sumă s'a trimis Ordinariatului diecezan din Gherla, spre a se împărți în proporția de sus.

D-lui Dr. Eugen Bran, avocat în Teaca, i-s'a trimis suma de 146 coroane, spre a o împărți păgubiților din Archiud 66 cor., iar celor din Băița și Ocnița suma de 80 coroane.

D-lui Emil Căliman, preot în Brețcu i-s'a trimis 30 coroane pentru păgubiții din Brețcu, iar fraților bănățeni li-s'a trimis prin „Românul“ 250 coroane.

Cu listele de contribuție au umblat d-șoarele: E. Pletosu, T. Podoaba, E. Scridon, V. Borda, precum și plugari și economi. Oferenților și colectanților li-se exprimă mulțumită. *Comitetul de colectă.*

Dela Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei. Ni se scrie: D-șoara Tiberia P. Barcian, apreciata conducătoare a atelierului de țesătorie și cusătorie, întemeiat și susținut de „Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei“ la Orăștie, fiind distinsă din partea „Asociațiunii“ cu bursa „Vasile Stroescu“ de 2500 cor. și-a luat cu începutul luni Septembrie concediu de un an de zile.

În timpul acesta D-sa va cerceta una din marile școli de specialitate din Viena. — Li dorim succese strălucite, ca reîntoarsă acolo de unde a plecat să poată duce la împlinire idealul reuniunii, care susține atelierul dela Orăștie, în serviciul căruia a stat D-sa și până acum, muncind cu multă dragoste și pricepere din 1907 până azi.

Lucrările atelierului vor fi conduse până la reîntoarcerea D-șoarei Tiberia P. Barcianu de o persoană vărsată în industria casnică românească și astfel comenzile onoratului public vor fi executate cu aceeași acuratețe și conștiințiositate ca și până acum.

În două odăi ale atelierului sunt expuse pentru publicul vizitator, diferite obiecte lucrute acolo pentru comande și de vânzare.

Caz de moarte. Din Târnova (lângă Reșița) ni se scrie, că abonatul nostru Ioan Voina, croitor, a răposat, iar Joi în 9/22 August a fost înmormântat cu o pompă frumoasă, după cum a și meritat răposatul, care a fost un om vrednic precum și un bun cântăreț la corul bisericesc din Târnova. — Fie-i țărâna ușoară!

Controla soldaților, cari au ajuns la gloate (Landsturm) în anul acesta nu se va ține. Așa a trimis înștiințare ministrul de honvezi, despre ceace ne avizează și magistratul orașului nostru.

„Reuniunea sodalilor români din Cluj“ invită la *Petrecerea cu joc* ce o va aranja Duminecă în 8 Septembrie n. 1912 în restaurantul „Nistor“ (vis-a-vis de teatrul de vară) Începutul la oarele 8 seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. de familie (până la 4 membrii) 3 coroane. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cvita în ziare.

Cărți școlare aprobate. Ministrul a aprobat sub Nr. 100967/1912 Carte de citire cl. 5 și 6, ed. IV; sub Nr. 104220/1912 Carte de citire cl. II, ed. VI; iar sub Nr. 97819/1912 Geografia și constituția, ed. VIII, toate de Iuliu Vuia. Geografia a fost calificată prin recenzentul ministerial de superioară multor geografii maghiare.

Sborurile lui Vlaicu.

Sborul lui Vlaicu la Murăș-Oșorheiu.

Pentru reușita sborului lui Vlaicu la Murăș-Oșorheiu s'au fost făcut cele mai mari pregătiri. S'au cheltuit aproape la 6000 mii coroane numai cu aranjarea tribunelor și alte lucruri de lemn. Asta cu considerare, că o să iee parte la sbor și lume străină, adică Unguri și Săcui din oraș și din partea locului.

Când colo ce să vezi? Toți aceștia, stăpâniți de șovinism și ură neîmpăcată față de noi, n'au voit să iee parte la un sbor atât de mareț, cum a fost al lui Vlaicu. Prin aceasta au dovedit însă din nou, cât de mult ne urăsc. Au dovedit, că ei s'ar bucura văzându-ne să dăm înapoi, iar nu să înaintăm, deși suntem cetățenii aceleiași țări.

Cu toate acestea Vlaicu nostru și-a făcut sborul său minunat, care a ținut la 25 de minute. În acest timp s'a ridicat la o înălțime de peste 300 metri, plutind deasupra și în jurul orașului.

Public românesc a fost mai multe mii. Asta e destul, luând în considerare, că populațiunea în acele părți e amestecată. Dar Unguri n'au fost aproape de loc. S'au încassat ceva peste 6000 coroane, dintre cari aproape toți banii au fost dela Români.

Ungurii, în parte mari, s'au înțeles între ei ca să nu meargă la sbor, iar alții s'au urcat pe coperișul caselor sau pe dealuri, ca să vadă — în cinste.

Sborul lui Vlaicu în Murăș-Oșorheiu

a fost aranjat de domni Ioan Vulcu mare comerciant în Orăștie, Dr. Silviu Moldovan avocat și căpitanul de poliție Baksay din Orăștie, care se lauda că are mari legături în Murăș-Oșorheiu. Lui Vlaicu s'au fost promis 7000 cor. pentru sbor. Când colobabia s'a încassat ceva peste 6000 cor., deși cheltueli s'au făcut la 12000 cor. (Pentru a se face față tuturor cheltuelilor ar fi trebuit deci să se încasseze la 19 mii cor.) Baksay socotia însă înaintea sborului cu încassări la 40 mii, iar mai pe urmă o lăsase pe 20 mii coroane.

Cheltuelile au fost plătite deocamdată de dl Vulcu, iar cele 7000 cor. pentru Vlaicu s'au fost depus înainte la „Ardeleana“. Că cum se vor împărți aceste cheltueli până la urmă, nu se știe deocamdată. Atâta e fapt, că gluma aceasta l'a făcut pe dl Vulcu să pună jos până una-alta câteva mii bune, ceea ce are a-i mulțumi în prima linie lăudărosului și galantonului de Baksay, la sfatul căruia s'au făcut spese încă odată așa de mari ca de pildă la sborul dela Sibiu în anul trecut.

Ulterior aflăm, că Vlaicu ar fi învoit a primi asupra lui spesele făcute, renunțând astfel și la cele 7000 cor., ce i-se garantase pentru cazul când ar fi fost ceva venit curat.

Vlaicu la Ibașfalău.

Despre pregătirea pentru sborul lui Vlaicu la Ibașfalău primim următoarele: Puțin timp ne mai desparte de ziua de 8 Septembrie când se va ține sborul lui Vlaicu la Ibașfalău. Cu toate că terenul e pregătit pentru reușita morală și materială a sborului, totuși se desvoaltă o activitate febrilă. Satele sunt cutreerate în lung și lat de aceia cari să știu însufleții de unele idei mai mărețe, și placate mari vestesc Românilor din cele patru colțuri ale Ardealului, că ziua de 8 Septembrie va fi zi măreață pentru Românii târnăveni.

Însuflețirea e de nedescris atât între Românii târnăveni cât și între străini. Nenumăratele epistole ce sosesc zilnic, prevestesc un succes splendid. Cu deosebire sunt înduioșătoare rândurile scrise din partea plugarilor, prin cari îndeamnă ducerea la îndeplinire a acestui lucru mareț, promițând în același timp participarea lor cu zecile de mii.

Va fi o clipă măreață, când șoimul nostru se va avânta cu pasărea sa măiastră în sferele senine, străbătând ca fulgerul orizontul arătând bravilor stegari gloria geniului românesc.

În acele momente simțământul național se va înrădăcina și mai mult în inimile plugarilor cari amenințați în existența lor națională ca și frații lor din Sătmar cu o ultimă sfortare zic: „dacă noi nu știm bine românește, voim ca cel puțin fii nostri să o învețe“.

Lacrămile de recunoștință ce se vor ivi în ochii melancolici ai blândului țaran în clipa solemnă, va fi o nouă dovadă a trezirii mândriei naționale.

Nimeni să nu lipsească în ziua de 8 Septembrie dela Ibașfalău, dela grandioasa manifestare de care să bucură neamul întreg.

Preoțimea noastră are o datorie sfântă să îndemne pe oameni la o participare în număr cât mai mare. Simțul național trebuie să înlocuească celelalte griji, căci doar Vlaicu e Român, iar preoții cu crucea 'n frunte sunt căpitani oștirea române.

Călător.

Știri economice.

Expoziția de vite, ce era să se țină Duminecă la 8 Septembrie n. c. în comuna *Sebeșul de sus*, din cauza marilor stricăciuni pricinuite de ploile din zilele acestea, — să amână pe timp nehotărît.

Hărțile de o sută de coroane, pe cari le-a pus Banca Austro-Ungară în circulație numai de doi ani încoace, vor fi de nou schimbate începând din toamna aceasta. Hărțile cele nouă vor fi mai simple și cu mai puține împodobituri, dar acestea vor fi astfel făcute, încât bancnotele să nu mai poată fi falsificate așa ușor.

Asigurarea sămănăturilor. Și până cum obișnuiau plugarii cumiți să-și asigure holdele în contra grindinei (petrei). În Rusia e pe cale să se înființeze o societate de asigurare, la care să se poată asigura plugarii și împotriva unei recolte prea mici în anii răi. Societatea aceasta va fi ajutorată și de statul rusesc.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea producției teatrale-corale aranjată de tinerimea din *Sebeșul inferior*, în 11 August, au binevoit a suprasolvi următorii domni: Ioan Căndea, protopop, Avrig 5 cor., Ioan Stoichiția și familia, Porumbacul inf. 3 cor., Ioan David, notar com., Porcești 3 cor. 80 bani, Adam Micu, notar, Sebeșul-inf. 1 cor. 40 b., d-na Ana I. Doican 1 cor., Valeriu Bonea, paroh Fofeldea 50 bani, Ioan Niculae, inv., Avrig 40 b., Toma Calin, inv., Sebeșul sup. 40 b., Mihail Ogrea, inv-dir., Racovița 20 b., Toma Dragomir, paroh, Porcești 1 cor., Nicolae Stoica, inv. penz., Bungard 1 cor., Ieronim Motoc, notar, Sebeșul sup. 3 cor., George Maxim, comerciant, Avrig 2 cor. Preste tot s'au încasat 171 cor. 32 bani, din cari subtrăgându-se spesele de 114 cor. 33 bani a rămas profit curat de 56 cor. 99 b., care sumă s'a predat bibliotecii parohiale din loc. Primească onorații suprasolvenți, precum și ceilalți sprijinitori ai acestei producțiuni, cele mai călduroase mulțumiri. Sebeșul-inferior, la 20 August 1912. *Ioan Stoica*, inv.

Poșta Redacției și a Administrației.

Teodor Vasi în D. Pentru cele ce dorești scrie la: Asociațiune, Sibiu, strada Șaguna Nr. 6.
N. Scrieți, dar cât se poate de obiectiv. O scrisă publică sau se va păstra ca material pentru ocazii potrivite.
George Nicolici în B. A fost greșală la mijloc, acum s'a îndreptat.
Alexandru Toma în Ibașfaldu. Serie ne ce număr din foaie n'ai primit? Amintește de pildă: n'am primit Nr. 32, iar nu: numărul din Dumineca trecută. Până vine scrisoarea la noi sunt de mulțori două Dumineci la mijloc, astfel că trebuie să tot socotim zilele. Cine reclamează o foaie trebuie să spună totdeauna, că n'a primit de exemplu Nr. 30 sau 31, altcum noi nu știm sigur ce foaie să-i trimitem. În cazuri de acestea nu se trimite nimic.

Nic. Drag., Curtea de Argeș. Acelaș răspuns.

G. V. în V. Noi nu știm de unde ți-ai putea procura D-Ta mai ieftin toate uneltele de lipă unui măsar. Dar poate că se află vrun cetitor, care să ne scrie, iar atunci îți vom da adresa acelei firme.

Tăuni. Așa a fost planul dintâiu, când ni-s'a scris, iar până când am primit avizul al doilea foaia noastră era deja tipărită.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Dr. Ittu

s'a reîntors din călătorie și ordonează zilnic
Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 43.

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. **Nichita Balica**, povestire istorică de Silvestru Moldovan și **Movila lui Burcel**, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. **Doine și strigături**, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
- Nr. 3. **Găsitul**, poveste de Emil V. Degan și **Punga cu noroc și căciula fermecată**, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
- Nr. 4. **Pomăritul**, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.
- Nr. 5. **Ulisse**, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
- Nr. 6. **Ris și veselie**, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. **Găciturii**, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: **Glume**. Ediția II.
- Nr. 8. **Edip**, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechine, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
- Nr. 9. **Poezii populare și povești**, greble și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Dr. Palocz, medic specialist în Budapesta, s'a reîntors din străinătate, și și-a început din nou ordinațiunea în Budapesta IV, Muzeum-Ring 13.

Papuci cu adevărate călcăie de gumi

Frumos lucrul

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Institut pentru cursuri de științele comerciale de **Frideric Mester**, proprietarul celei de mai nainte peste granițele Europei cunoscuta Academie comercială în Lipsca. Prospekte gratis trimite **Direcțiunea**. 687 2-5

Dentist

615 7-52

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

întrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Creditul nostru

de

Dr. Pompil Cioban

costă 2 coroane, plus 20 bani porto. Se poate comanda la **Librăria Foi Poporului** în Sibiu.

Nr. 1042/912.

718 1-2

Publicațiune.

Comuna **Gurarăului** esarândează în 22 Septembrie 1912 la 2 oare p. m., pe calea licitațiunii publice, în cancelaria comunală **dreptul de pășunat cu oile** pe timpul de vară în munții Cindrel, Niculești, Foltea și Găujoara; precum și **moara comunală** cu 3 (trei) petrii, construită pe site, — pe anii 1913-1915. Licitatiunea va fi verbală, însă înainte de începerea licitațiunii verbale, să primesc și oferte în scris provăzute cu vadiu recerut.

Vadiul e de 10% dela prețul strigării. Condițiunile de licitație să pot vedea în cancelaria comunală.

Gurarăului, în 31 August 1912.

Primăria comunală.

De vânzare.

În **Asinip** (Asszonynepe) se află de vânzare 20 jugere eventual 115 jugere pământ comasat într'o tablă, aproape de sat. Condiții tare avantajoasă. A se adresa la **Stefan Colceriu** în **Asinip** (Asszonynepe, u. p. Magyar-Lapád). 714 1-2

Moșie de arândat.

În urma morții soțului meu esarândeaz urgent moșia de circa 580 jug. cat, depărtarea de tren 3 kilometri. Doritorii sunt a să adresa, eventual a să presenta la **Maria Salca** în **Boarta** (Mihályfalva), gara și posta ultima Șeica-mare (Nagyselyk). 712 1-3

Casă de vânzare.

În **Ocna-Sibiiului**, strada **Băilor Nr. 2**, se află de vânzare o casă, constatătoare din 3 odăi de locuit, bucătărie, curte, etc. De casă se ține și un local pentru prăvălie și alt local pentru atelier de lucru. A se adresa la proprietar acolo. 716 1-3

Tătâni!

Mame!

Fete cari câștigă!

Pentru ca. 100 cor. — în 2 ani 900 coroane

au primit în cele din urmă 9 luni 188 de membri ai reuniunii „Mädchenhort“. — Cele mai bune șanse pentru ajungerea unei dote (zestre) în bani gata până la suma de **2000 cor.** oferă reuniunea **Mädchenhort**. Plăți minimale. Informații mai de aproape la: „**Mädchenhort**“, prima reuniune humanitară generală pentru ajutorarea fetelor la măritat, **Wien I, Franz-Josef Kai Nr. 43**. Președinte: **Rudolf Graf v. Wels-Coliored**, Prior von San Martino di Castrozza ect. Conducerea reuniunii: **Alfred Winzer**, director. Filială pentru încasări în Transilvania: **Hans Ficles, Sibiu, strada Schewis Nr. 16**. 688 2-2

De vânzare

o **casă** de gospodărie din mână liberă, Loc., 2 odăi, culină, șură, grajd și 298 stânjini □ grădină. Deslușiri în cancelaria advocațională **Dr. Boncz**, Str. Cienădiei Nr. 39. 697 3-5

Un mare și cunoscut

instituit de asigurare caută pentru birourile sale din Budapesta **oficanți**, cari afară de limba maghiară mai vorbesc și scriu perfect (literar) românește. Acei cari au mai funcționat pe această carieră, sunt preferiți. Ofertele cu indicarea vrăstei, calificăției, ocupația de până acum și pretensiunile de plată, precum și cu arătarea referințelor să se trimeată sub „Nouă carieră“ („Uj pálya“) la adresa: **Eckstein Bernát** hirdetője, **Budapest**, VII. Erzsébet-körut 37. 715 1 3

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechin*).

25 August: **Detta** (Timiș), **Gherghio-Sân-Miclăuș**, **Ilieșfalău** în **Secuime**.

26 August: **Beba veche**, **Jombolia**, **Orzidorf**, **Șimand**.

27 August: **Buteni**, **Ciuc-Sepviz**, **Dezna**, **Făgăraș**, **Macfalău**, **Mocrin**, **Panticeu**, **Turda**.

28 August: **Spermezeu**, **Vurmloc**.

29 August: **Drașeu**, **Cristurul săcuiesc**, **Zam**.

30 August: **Cacova**, **Cehul din Selagiu**.

31 August: **Tășnad**.

1 Septembrie: **Fântâna** (Hidegkut), **Oradea mare**, **Pecica maghiară** (com. Arad), **Sibiu**.

2 Septembrie: **Chichinda mare**, **Gyertyámos**.

3 Septembrie: **Cața**, **Eperjes**, **Görgény**, **Murăș-Orga**.

4 Septembrie: **Marcod**, **Orșova**.

5 Septembrie: **Baia de Criș**.

6 Septembrie: **Bogșa montană**, **Brad**, **Ciachi Gârbău**, **Aleșd**, **Lupșa**, **Panciova**, **Pojon**.

7 Septembrie: **Argiehat**, **Capolnaș**, **Cernatu**, **Șimleul-Silvaniei**.

8 Septembrie: **Dobra**, **Gârcei**, **Halma-giu mare**, **Hodoș**, **Huedin**, **Ibașfalău**, **Lăpușul românesc**, **Lechința**, **Lipova**, **Lunca**, **Poiana** (com. Sibiuului), **Racoșul de jos**, **Sântă-Măria**, **Sân-Miclăuș**, **Vaidahaza**, **Zernești**.

9 Septembrie: **Chișineu**, **Kecskemet**.

10 Septembrie: **Abrud**, **Idvor**.

11 Septembrie: **Peiamoș**.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

În **BUDAPESTA** în 4 Septembrie s. n.

Stân de Tisa 78 chilo Cor.	11,15 până 11,35	la 50 chilo
" " " 79 " "	11,30	11,50 " " "
" " " 80 " "	11,0	11,55 " " "
" " " 81 " "	11,40	11,80 " " "
Săcară " "	9,45	9,60 " " "
Orz " "	9,55	9,80 " " "
Ovăs " "	9,90	10,15 " " "
Cucuruz " "	9,67	9,70 " " "

Prețul banilor în 4 Septembrie n.

	cumpărat:	vândut
Galbeni " "	Cor. 11,29	11,39
100 Lei, hârtie " "	94,90	95,30
100 Lei, argint " "	95,—	94,90
Lire turcești, aur " "	21,45	21,65
1 funt șterliogi englezești " "	23,85	24,10
100 marce, aur " "	117,50	117,95
100 " hârtie " "	117,50	117,95
Napoleon " "	19,02	19,12
100 Ruble rusești, hârtie " "	253,—	2,55—
100 " argint " "	242,—	2,45—

Nr. 754/912.

719 1-8

Publicațiune de licitare.

Comuna **Sebeșul-de-jos**, comitatul **Sibiu**, vinde pe calea licitațiunei publice verbală împreună cu oferte închise, de pe un teritor de circa 60° jug. catastrale, în „Riu Ionel“ 9360 m² și 1350 m² lemne de fag la trupină în pădure.

Licitațiunea se va ținea în 22 Septembrie 1912 la 4 oare d. a. în cancelaria comunală.

Preful strigării: 20610 Cor.

Vadiu: 2061 Cor.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se acelu vadiu. Condițiunile de licitațiune precum și a contractului de încheiat să pot vedea la primăria comunală precum și la curatorul silvanal reg. ung. al cercului Nagytalmács în Nagyszében.

Sebeșul-de-jos, la 26 August 1912.

Primăria comunală.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Popo ului“ unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“

Picături de apă

observate cu microscopul.

Picături din fluiditatea, care a fost scoasă, la trei zile după moarte, din plumănille unui bolnav de organele răsufătoare, au conținut microbi, cari se văd în chipul de alături.

Goudron-Guyot a omorit acești microbi atât în apă cât și în plumăni.

Înainte cu vre-o 30 ani i-a succes lui H. Guyot, apotecar renumit în Paris, ca să poată disolva un fel de materie (Teer) în apă Prin această inovație, azi ori și cine poate cumpăra la toți apotecarii sub numele „Goudron Guyot“ aceasta materie în forma de lichier concentrat, care ori când la un moment de lipsă, se poate folosi spre a produce o apă cu materia asta clază și foloșitoare. Ajunge, ca să se amestece una sau două lingurițe de cafea din acest Goudron-Guyot într-un pahar de apă sau altă beutură, ce se obicinuește a bea cineva după masă.

Luarea regulat de Goudron-Guyot, după fiecare mâncare în continu, face ca în cel mai scurt timp omul să scape de catară și aprinderea organelor de răsufat. Ba succede câte odată, chiar și la îmbolnăviri grele a organelor de răsufat, ca să le conținească și vindece, de oarece aceasta materie oprește ruperea de părți din plumăni, prin aceea că omoară microbi, cari sunt singurul neajuns al boalei. Nici nu-și poate închipui omul un mijloc de vindecare mai simplu și mai tare.

La caz că s'a imbia cuiva un alt product spre cumpărare, în loc de adevăratul Goudron-Guyot, atunci e în interesul propriu a fi cu atențiune. Pentru a se însănoțea de aprinderi la plumăni, catar, friguri catarale învechite și îndeosebi de astmă, trebuie a se cere în apotecă numai adevăratul Goudron-Guyot. Aceasta se produce dintr'o matere specială, care să scoate din brazii, ce cresc la țărmurul mării de lângă Norvegia și e pregătit de însuși Guyot, care a aflat și felul de disolvare al acestei materii în apă, de aceea e cel mai bun mijloc față de toate celelalte produse asemănătoare.

Pentru a încunajura ori ce seducere, trebuie observat bine eticheta; aceea a lui Goudron-Guyot poartă numele „Guyot“ tipărit cu litere mari, iar peste cruce, subscrierea lui în colorii violete, verzi și roșii, precum și adresa: Maison Frère, 19, rue Iacob, Paris.

Acest mijloc de vindecare costă pe o persoană zilnic 10 bani.

P. T. Persoane, cari nu se pot obicinui cu gustul acestei ape cu teer, pot lua și Capsulele-Guyot, cari încă sunt preparate din teer veritabil norvegian. Aceste capsule, una sau două, se pot lua la fie care mâncare. În acest fel se poate ajunge la acelaș rezultat și o asemenea însănoțea sigură. Aceste capsule, dacă se iau îndată înainte sau în decursul mâncării, atunci se mistuesc foarte ușor cu mâncarea, sunt foarte avantajoase pentru stomac și foarte ieftine.

Colorarea capsulelor Guyot e albă, iar fiecare capsulă poartă subscrierea „Guyot“ au tipar în litere negre.

Depozit la: Maison Frère, 19, rue Iacob, Paris și în toate apotecele.

Se capătă în Sibiu la: **Carol Müller** apotecă „La vulturul negru“, Piața mare Nr. 10, **Aug. Teutsch**, apotecă „La leu“, Piața mare Nr. 17, **Gudo Fabritius**, apotecă „La urs“, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs“ **Vctor Roth** urm. **Carol Schmiedt**, precum și în toate apotecele de preste tot locul.

CURS DE DANS

special pentru

ținerimea rom. studioasă din Sibiu

voiu deschide în sala dela „Gesellschaftshaus“ **Luni, în 23 Septembrie n.** — Probe se vor ținea: **Lunia** și **Miercurea** dela 6—8 ore seara, **Duminea** dela 2—4 ore d. a. — Inscieri se pot face la „**Librăria arhidiecezană**“ precum și în orele de dans.

Cu deosebită stimă:

Nicolae Stoica

713 1-2

măiestru de dans dipl.

Copii de școală.

Intreținere în casă bună pentru copii de școală, pe lângă instrucție în limbile germană, maghiară, — Sibiu **Honterusgasse 3**, etajul I. 711 1-1

Doi băieți

se primesc la învățătură în Franzelaria lui

Petru Moga

Sibiu, strada Sării Nr. 23.

Băieți mai în etate se primesc pe timp ceva mai scurt. 717 1-3

LICITAȚIUNE.

În 11 Septembrie n. 1912, la 2 oare după amiază se va ținea licitațiune publică, când se vor vinde mai mulți cai de lucru, două iepe cu mână de rasa Pinzgau, diferiți viței și vițele, porci tineri și mai bătrâni, un car de lapte, cară de lucru, pluguri, etc. precum și 4¹/₂ jugăre de cucuruz.

Ernst Goguel

701 2-

la **Moșia Berghof** (sub dealul Ocenei lângă Sibiu).

Pardoseală.

După ce pardosirea stradelor și a trotoarelor în Sibiu se urmează cu tot dinadinsul, — e în interesul p. t. proprietarilor de case, ca deja acum să se hotărască dacă voesc sau nu a pardosi cu asfalt gangurile și curțile. Aceste lucrări, executate acum în legătură cu pardosirea trotoarelor, costă cu mult mai puțin, decât atunci când s'ar face singuratec mai târziu. Preliminare și informațiuni dă gratuit întreprinderea de pardoseală cu asfalt **Siebenbürger Vereinsbank**, societate pe acții în Sibiu. 678 4—5

De exarândat.

sunt 650 jugăre arător, cât și fânaș în Grebeniș (Mező Grebenes) comitatul Turda-Arieș. Informațiuni la subscrierul proprietar.

705 2—7

Coman Șogan.

Un număr foarte mare

de acții dela banca „Ajutorul“, din Șeica mare, sunt de vânzare. Informații se dau la administrația »Foi Poporului« în Sibiu. 695 3 15

Pentru pășunat.

Pășunatul de iarnă dimpreună cu pădure, aparținător comunei Săcel e de arândat. Doritorii să se adreseze la Ilie Popa Tânăsor din Săcel. 709 2—3

Cârciumă de arândat.

Comitetul comunal din Székásveresegyháza (Roșia-de-Săcaș lângă Blaj) dă în arândă cârciuma comunală pe timp de 3 ani începând din 1 Ianuarie 1913.

Licitația publică se va ținea la 8 Septembrie a. c., la 2 oare p. m. în cancelaria notarială.

Prețul strigării 1000 (una mie) coroane. Doritorii vor depune cauză 10% din prețul strigării. Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în cancelaria notarială din localitate. Oferte închise se primesc până la 7 Septembrie n. c.

Antistia comunală.

Székásveresegyháza, la 28 August 1912.

Hubner Győző   Iacob Cristea
notar.   703 2—2   primar.

Un practicant

cu cel puțin 4 clase gimnaziale ori reale, care cunoaște și limbile germane și maghiare, — află aplicare (condițiuni după învoire) la băcănia

700 3—

N. Onițiu,
Nagyszeben — Sibiu.

Haine pentru domni și băieți

costume pentru copii, pardesiuri și mărfuri de blănării în cea mai bună calitate și cel mai nou facon recomandată, pe lângă prețuri foarte reduse.

707 2—

Eduard Elias
Sibiu, Piața-mică Nr. 13.

Aviz.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-am căpătat drept de *licență închisă*.

Servec cu diferite soiuri de *vinuri vechi* (din 1906 încoace) precum și *rachiuri dulci*, *rachiuri de drojdie* curat și *spirt rafinat* dela 1/2 litră în sus, 660 6—6

Nicolae Soră Băroiu,
Szelistye Nr. 1066.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcassa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

423 31—

În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 70—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceașornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijlocește și trimite de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimarul Poporului“ pe 1912.

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și **Roman** din **Beocin**, **Traverse**, **Trestie**, **Carton cătrănit** pentru învălit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

581 17—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

30,000 părechi
păpuci și ghete
se vând cu preț redus

**Toate în lume
se scumpesc!**

pâinea, carnea, chiria casei, — numai
păpucii și chetele executate în atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpuci buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Ocnel (Burggasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Domineca deschis până la 10 ore înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA UMA 668 13—

Ludovic Ferencz,

ERDITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile 59 87—

cafe chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salin, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Egglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domnilor preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripțiile croitura cea mai nouă.

Onorate Domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul 1910 începând am deschis în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Dau ori ce informații în ori-ce cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la petițiile înaintate la diferitele ministere și la alte oficii publice. Dau informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Cu drag îi conduc prin Budapesta pe aceia, cari vin să vază frumusețile orașului, ori cu afaceri prin capitală.

Cumpăr pe bani gata

tot felul de galițe, ouă, miei, porci, oi, viței, vite mari, porci, lână, piei, iepuri, — mai departe mere, pere, nuci, prune, miere de stup, ceară, fasole, cartofi, ciuperci, varză, vin, rachiu, fân, mohor, lemne; păduri; moșii.

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros Vă trimit în fieștecare săptămână un „Aviz săptămânal despre prețurile diferitelor mărfuri din Budapesta.

Esoperez

627 6—

dela băncile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procente mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în ori-ce cauză Vă adresați mie. Dacă veniți la Budapesta, să veniți la mine, căci eu Vă recomand advocați buni, medici vestiți, Vă conduc pe la fabrici să Vă alegeți mașine, motoare, mori, ferestrele pompe, automobile etc. Grijesc ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ca martore la facerea contractului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât ceea, ce am hotărât și cum am tocmit.

Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți străini, au fost înșelați iscăbind contracte a căror conținut nu l'au cunoscut neștiind țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenturi de mașine, drept din mâna primă să-și cumpere cele trebuincioase, și săl scutesc de șarlataniile agenților și săl scap de procese. — Vă ofer serviciul meu cinstit și românesc pentru o taxă mică. Pentru răspuns să îmi alăturați o marcă postală.

Cu stimă:

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. II. 8.

în Buda, lângă podul „Margithid“.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiri.

Mare neguțătorie de rachiri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vărzobi) permanent în deposit.

62 45—

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Casă și atelier

de vânzare

Sibiu, Târgul de vite Nr. 4 b.
698 3-3

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse de la fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 25-

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândească pretutindena, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAII POPORULUI.

Fabrica de săpun și lumini

Mănată cu abur a lui *Inființată la 1848.*

Meltzer în Sibiu

Prăvălie și magazin în strada Gușteriței

Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei recomandă bine cunoscutele sale fabricate, indeosebi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserici și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru fahegarea laptelui, chimice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum. Acest cheag este preparat din cei mai buni calici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe înrebuintate prin conservarea cheagului obișnuit. Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzeturi cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun. O încercare ne convinge. Singura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la 653 7-

M. LINDEMANN, agentură
Czudyn (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere de la Lindemann Czudyn (Bucovina).

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **George Limpede.**

Gratis reparerez

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.

George Limpede

Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

PRIMUL ATELIER DE MAȘINI în OCNA-SIBIULUI

Aducem la cunoștință onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de mașini, în care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole.** Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblățit, precum și apeducturi, instalațiuni de lumină electrică, construcțiuni de fer** pentru **edificii**, cu prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU
Ocna-Sibiului, Sospatak utca 6.

472 17-

Aviz!

Subsemnatul, ca proprietar, aduc la cunoștința Onor. P. T. public, că din **1 Septembrie 1912**

HOTELUL SCHMIDT,

strada Trenului (Bahngasse)

stațiunea tramvaiului electric orășeneș, împreună cu **cafenea și restaurant**, îl voi conduce și pe mai departe.

Deoarece până în 1 Noemvrie 1912 voi mai adăuga la zidire încă 14 odăi de închiriat pentru pasageri, total 34 odăi, **încălzire centrală și scaldă**, cari stau la dispoziția Onoraților pasageri, îi rog ca și în viitor, precum au fost și în trecut, să mă onoreze cu toată bunăvoința și încrederea lor ce le voi păstra.

Pentru bucătărie bună, beuturi curate și serviciu conștientos, cu toată încrederea sunt îngrijit.

Sibiu, în August 1912.

Cu toată stima:

M. L. Schmith
hotelier.

701 2 3

Tot felul de tipărituri moderne

execută ieftin, grabnic și conștientos

„Tipografia Poporului”

SIBIU
strada Măcelarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești

precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Calfe de faur

precum și un lucrător, care face fce, află an-gajament momentan la

Carl Weindel măestru de cară
Sibiu, strada Șaguna Nr. 19.

Tot acolo se primește și câte un învățcel șelar, lustruitor, rotar și faur. 707 2-3

Sprijiniți industria națională!

OPINCI

de orice calitate, apoi **piei întregi pentru opinci** precum și **plo-toage** cu prețurile cele mai reduse, se află 665 6-7 de vânzare la

Ioan Grecu

măestru pielar în **Porcești** (Verestorony).

Beutură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medicii contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 15—

Deschidere de prăvălie.

Prin aceasta ne permitem a aduce la cunoștința onoratului public, că ne-am deschis o

Prăvălie de haine pentru domni, băieți și copii în Sibiu, strada Ocnei Nr. 11/a.

În urma chiriei mici, noi suntem în stare a vinde **haine și stofele cele mai fine** pe lângă **prețurile cele mai ieftine**. Orice costum cumpărat la noi se îndreaptă gratis după măsură. **Despărțământ separat pentru lucru după măsură după croiala cea mai modernă.** Mare alegere în stofe moderne indigene și străine pentru dame și domni. Orice costum după măsură se poate lifiera în decurs de 48 ore. Pentru lucru cu gust și bun se garantează. Înainte de ce cumpărați haine gata sau după măsură, vă rugăm a vă convinge la noi despre calitatea stofelor și prețurile ieftine. Cu toată stima 706 2-3

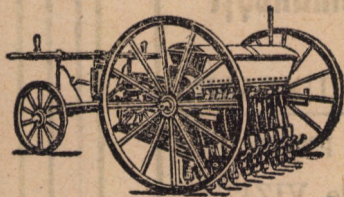
Fr. Samu & comp.

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* **Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.**

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

599 18-52

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au lifierat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: **tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului** cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mâna

cu apă, abur sau motor. **Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.**

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

„Tipogr. ația Poporului”, Sibiu.

Mobile

în toate stilurile, cea mai solidă executare

moderne

pe lângă garanță recomandă

Emil Petruțiu

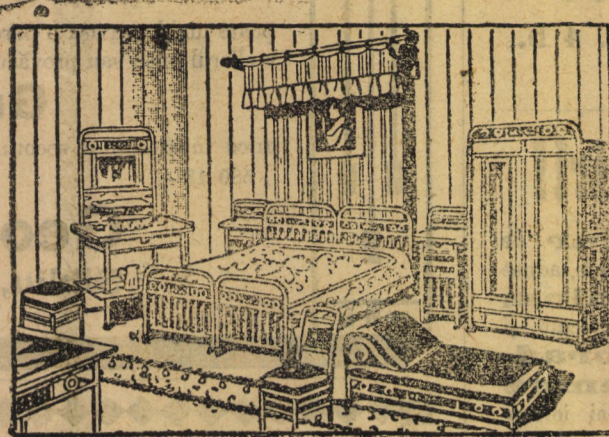
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

Restaurațiunea Grădina poporală

care prin plantarea din nou a încă 10 arbori a fost transformată într'o adevărată

Grădină umbroasă

își permite a atrage atenția onoratului public asupra acestor schimbări.

Vinurile naturale ————— **Berea de Steinbruch**

————— **Mâncările cele mai ieftine** —————

precum și numărul abonațiilor, garantează din destul pentru deplina mulțumire.

Pentru **ospete** și **reuniuni** sau **baluri** stă la dispoziție o sală mică și una mare cu parchet.

Popicărie pentru vară și iarnă (Abonament 3 Cor., care se mai poate da pentru câteva zile din săptămână). 669 4-5

Zilnic **concert la pian** fără intrare.

Cu toată stima: **LUD. KWANKA, Restaurateur.**

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 74—

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

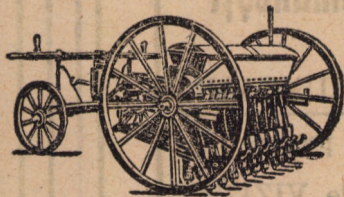
Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* **Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.**

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

599 18-52

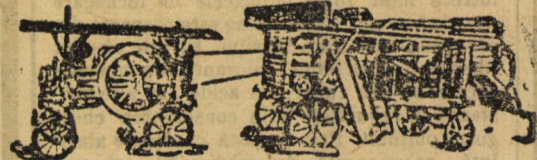
Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au lifierat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: **tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului** cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mâna

cu apă, abur sau motor. **Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.**

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

„Tipogr. ația Poporului”, Sibiu.

Garnituri de îmblătit cu motor! distinsse cu numeroase premii prime, lifierăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.